БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 18 (19.394). ● 1986 йил, 22 январь чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

РАҲБАРНИНГ ЮКСАК МАСЪУЛИЯТИ

Ривожланган социализмни такомиллаштириш босқичида раҳбар кадрларнинг сиёсий-ташкилотчилик иши савиясига талаблар ғоят ошиб бормоқда. Партия раҳбар ходимларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишда [illegible] ленинча принципларига оғишмай амал қилиб, бу борадаги [illegible] тажрибалар билан бойитиб бормоқда.

В. И. Ленин раҳбар ходимнинг маънавий [illegible] катта аҳамият бериб, [illegible]

Ҳозирги босқичда партия кадрлар сиёсатининг [illegible] КПСС XXVI съезди, [illegible] КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг [illegible] ўз ифодасини топган. [illegible]

«КПСС, — деб таъкидланади янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида, — [illegible]

Бу борада, айниқса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми [illegible] лик қобилиятини сиёсий активлик, талабчанлик ва принципиалликни шахсий камтарлик билан уйғунлаштирган бўлишига қатъият билан эришмоқ лозим».

Кўпчилик партия комитетлари пленум кўрсатмаларига амал қилиб, раҳбар кадрларнинг фаолиятини активлаштирдилар. Уларга ишдаги камчиликлардан қутулиб олишда амалий ёрдам кўрсатилаётир. У ёки бу ходимни масъул ишга кўтариш чоғида бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат коллективларининг фикри тобора тўларoқ ҳисобга олинмоқда. Бу кадрларнинг сифат состави сезиларли яхшиланишига, малакаси, одамлар билан ишлаш маҳорати кескин ошишига олиб келди. Кўплаб масъул ходимлар ўз ишларини партия ҳаётининг ленинча нормалари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида тубдан қайта қуриб, меҳнат коллективларини социал-иқтисодий тараққиётнинг улуғвор режаларини амалга ошириш учун астойдил курашишга руҳлантирмоқдалар.

Хусусан, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида иш тўхтатилмагани ҳолда қувватларни реконструкциялаш кенг кўламда амалга оширилди. Серунум автоматлар, механизациялашган поток ва конвейер линиялари ишга туширилди. Ҳали яқинларгача ҳам оқсаб келган коллектив эндиликда шартнома мажбуриятларини муттасил ошириб бажармоқда.

Коммунист Ўктам Исмоилов бирлашма бош директорлигига тайинлангач, бу йирик корхонада ана шундай ижодий ўзгаришлар содир бўлди. Ишчан, тадбиркор, ташаббускор раҳбар коммунистларга, партия ташкилотига, инженер-техник ходимларга таяниб, қолоқ корхонани ўпирилишдан олиб чиқди. У катта-кичик масалаларни ҳал этишда меҳнат коллективларининг ташаббускорлигини кучайтирди. Ишлаб чиқариш ва турмуш шароитини яхшилаш йўлини изчил амалга оширди. Бундай тадбиркорлик қисқа муддатда сезиларли муваффақият келтирди.

Эндиликда раҳбар ходимларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш борасидаги ишлар изчиллик, партиявий талабчанлик касб этди. Аниқ мақсадни кўзлаш, барча форма, метод ва воситалардан уйғун равишда оқилона фойдаланиш катта самара бермоқда. Худди мана шу йўл сиёсий етук, маънавий соғлом, ўз ишини пухта биладиган, ҳақгўй ва меҳрибон раҳбар ходимларнинг бутун бир отрядини социал-иқтисодий тараққиёт учун курашнинг олдинги маррасига олиб чиқди.

Фан-техника социал-иқтисодий тараққиёт суръатларини жадаллаштириш кадрларимиз зиммасига алоҳида масъулият юкламоқда. Партия комитетлари раҳбарлар, барча бўғин кадрларининг илмий-техникавий билимини оширишга алоҳида эътибор беришлари, улар давр талаби билан ҳамқадам бўлишларига эришмоқлари даркор.

Лекин ҳали ҳам ҳамма ерда жиддий ўзаро талабчанлик вазияти қарор топтирилгани йўқ. Хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, нуқсонларни хаспўшлаш, хотиржамлик, турмушда нотўғри хатти-ҳаракат ҳоллари юз бериб турибди. Баъзи раҳбар ходимлар ҳануз дабдабабозликдан, манманликдан, ортиқча ҳашамга берилиш қусурларидан томомила халос бўлиб ололмаётирлар. Кўзбўямачилик, порахўрлик, ошириб ёзиш сингари салбий ҳолатлар, гоҳи-гоҳи бўлса-да, ҳали рўй беряпти.

Коммунист Б. Юнусовга жуда катта ишонч билдирилди, у масъулиятли партия ишига кўтарилди, Жомбой район партия комитетининг биринчи секретарлигига сайланди. [illegible]

[illegible] олишлари тўғрисида кун сайин ғамхўрлик кўрсатиш лозим. Кадрлар билан ишлашда мураббийлик ҳаракатининг аҳамияти каттадир. Раҳбарларнинг ишчанлик маҳоратини камол топтиришда касаба союзлари, комсомол ташкилотларининг ролини яна ҳам ошира бориш зарур. Республика партия ташкилотида ишчан, малакали хотин-қизларни раҳбарлик ишларига дадил кўтаришдан иборат тажрибани изчил давом эттириш мақсадга мувофиқдир.

Кадрларни топширилган ишнинг муваффақияти учун партиявий масъулиятни чуқур ҳис этиш руҳида тарбиялаш муҳимлигини асло унутмайлик. Масъул ходимларнинг ҳисоботларини бот-бот эшитиш, уларнинг иш услубидаги, фаолиятидаги ютуқ ва камчиликларни мукаммал таҳлил этиш, нуқсонларни бартараф қилишда амалий ёрдам кўрсатиш зарур. Сайлаб қўйилган активнинг ўз ташкилоти олдидаги ҳисоботлари, мансабдор ходимларнинг коммунистлар, меҳнат коллективлари ҳузуридаги чиқишлари, ижрони текшириш, ходимларни аттестациядан ўтказиш, активни ўқитиш — кадрлар билан ишлашнинг ана шу усул ва услубларидан изчил фойдаланмоқ даркор.

Партия конференциялари бўлиб ўтди. Уларда раҳбар ходимларнинг ишига принципиал партиявий баҳо берилди, ютуқларни ошириб-тоширмай, камчиликларни хаспўшламай, ишнинг ҳақиқий аҳволи ҳар томонлама чуқур таҳлил этилди. Мақтовлар ва лаганбардорликка, камчиликлар учун айбни объектив вазиятга тўнкашга асло йўл қўйилмади. Танқид ва ўз-ўзини танқид кадрларни ишга садоқат руҳида тарбиялашнинг, уларнинг ишчанлиги, ташаббускорлигини оширишнинг синалган методи бўлиб қолаверади.

Раҳбарликнинг коллегиаллиги ижтимоий-иқтисодий тараққиётни омилкорлик билан тўғри бошқаришга бўлган ленинча талабдир. Унга оғишмай амал қилиш кадрларимиз ҳар қандай шароитда муваффақият қозонишининг тамал тоши ҳисобланади. Лекин коллегиаллик шахсий жавобгарликни асло соқит қилмаслиги керак. Раҳбар ходим ўзига юклатилган вазифани, бурчини муваффақиятли бажариш учун партия олдида, халқ олдида, Ватан олдида ҳамиша масъул.

Кадрлар масаласини кўриб чиқишда бошланғич партия ташкилотларини четлаб ўтиш фактларига тамомила барҳам бермоқ лозим. Ошкораликни таъминлаш раҳбарлар масъулиятини кучайтиришнинг зарур шартидир. Ишончни оқламаган, ишни барбод қилган, нокамтар ва одобсиз айрим ходимларни ими-жимида бошқа катта-кичик лавозимларга ўтказиб қўйиш фактлари билан асло муроса қилиб бўлмайди.

Ҳар бир кун бизни партия ҳаётидаги муҳим воқеа—КПСС XXVII съезди иш бошлайдиган дақиқаларга яқинлаштирмоқда. Меҳнат коллективларида «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик!» ҳаракати кенг авж олиб бормоқда. Янги беш йиллик, унинг биринчи йили муваффақиятлари кўп жиҳатдан экономикани интенсивлаш изига ўтказиш жараёнини жадаллаштиришга, бунда раҳбар ходимларимиз кўрсатадиган ғайрат-шижоат, ишбилармонликка боғлиқдир. Шубҳа йўқки, раҳбарликнинг ленинча принципларига амал қилаётган, юксак малакали, билимдон ва ташаббускор кадрларимиз бу умумхалқ ҳаракатининг натижадорлигини ошириш учун тинмай изланаверадилар, партияга, халққа садоқат билан хизмат қилишнинг ажойиб намуналарини кўрсатаверадилар.

Бугунги сонда:

◆ Республикамиз меҳнаткашлари съездолди меҳнат вахтасида — 1-БЕТ

◆ Партиянинг съездолди ҳужжатлари умумхалқ муҳокамасида — 2-БЕТ

◆ Коммунистлар — иш боши — 3-БЕТ

◆ Янгиликлар, хабарлар, фактлар — 4-БЕТ

15 ФЕВРАЛЬ — БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ТЕЖАЛГАН ЁНИЛҒИ ҲИСОБИГА

● «Голодностепстрой»га қарашли 3-автотранспорт колоннасининг коллективи шанбаликка тайёргарликни бошлаб юборди. Улар шланг хўжалигини тўла тартибга келтириб, рейсга чиқиш олдидан машина бакларидаги ёнилғини синчиклаб ўлчамоқдалар, ёнилғи аппаратларини намунали созламоқдалар. Ҳайдовчилардан В. Корольский, Б. Убатов, Я. Отаев, А. Акимбоев, Ю. Лавренюклар бу ишда намуна кўрсатмоқдалар. Улар йилнинг дастлабки кунлариданоқ смена топшириқларини барвақт бажариб, анчагина ёнилғини тежамоқдалар. Автомобилчилар илғорлар тажрибасини қўллаб, 15 февраль куни барча юкларни тежалган ёнилғи ҳисобига ташишга қарор қилдилар.

ЧЎЛҚУВАРЛАР РЕЖАСИ

● Қўриқдаги Янги Нишон шаҳрининг қурувчилари КПСС XXVII съезди шарафига ўтказиладиган коммунистик шанбалик кунида Қарши дашти чўлқуварларига «Саломатлик шаҳарчаси» — болалар касалхонаси, терапевтика, хирургия ва физиотерапия бўлимларини топширадилар. Ҳозир «Каршипромжилстрой» трестининг бригадалари биноларни пардозлаш ишларини ниҳоясига етказиб, хоналарга пол қоқмоқдалар ва ён-атроф территориясини ободонлаштирмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК ЙЎЛИДАН

20 январь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди. Совет Иттифоқининг халқаро Тинчлик йилини ўтказишдаги иштироки масаласи кўриб чиқилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари, Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Е. К. Лигачев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари, Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин қатнашдилар.

Мажлисда Е. К. Лигачев раислик қилди. У мажлисни оча туриб, халқаро тинчлик йили бутун бир даврнинг тақдирини белгилаб бера оладиган, катта аҳамиятга молик воқеа — М. С. Горбачевнинг қуролсизланиш масалаларига оид Баёнотидан бошланганини уқтириб ўтди. Баёнот хусусида дунёда билдирилган дастлабки фикр-мулоҳазаларнинг ўзиёқ тинчликсевар кучларнинг кенг доиралари орасида бизнинг янги ташаббусларимиз завқ-шавқ билан кутиб олинганидан далолат бериб турибди. Ҳозир чет элларда СССР бутун инсониятнинг тақдири учун юксак масъулият намунасини сўзда эмас, балки амалда намойиш этганлиги ҳақида кўп гапирилмоқда. Бу — ҳаққоний баҳо. Америка маъмурияти СССР тинчлик ташаббусларининг муҳимлигини тан олмоқда. Аммо ҳозирги асосий иш тан олишдан кейин ишончни, халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлида аниқ — равшан ҳаракат қилишдан иборат.

Биз халқаро вазиятнинг ривожини сергаклик билан кузатиб турибмиз ва олий даражада Женевада ўтказилган учрашувнинг ижобий натижаси Ғарбдаги айрим кимсаларни чўчитиб қўйганини эътиборга оляпмиз. АҚШдаги нуфузли кучлар шу учрашувнинг натижаларига ҳужум қилмоқдалар, Совет — Америка муносабатларини нормаллаштиришга қарши кенг кампанияни авж олдирмоқдалар. Совет раҳбарлари ўз халқи номидан биз ҳеч қачон АҚШнинг ҳарбий стратегик мувозанатни бузишига йўл қўймаймиз ва ўзимиз ҳам ҳарбий устунликка интилмаймиз, деб неча марталаб айтдилар.

Бизнинг мамлакатимизда халқаро Тинчлик йили КПСС XXVII съездига тайёргарлик туфайли меҳнат ғайрати ва маънавий-сиёсий активлик ғоят жўш урган бир пайтга тўғри келди. Партия ўз съездига коммунизм сари янада олға ҳаракат қилишнинг, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашишнинг ленинча программаси билан бормоқда. Бизнинг мақсадимиз, деди пировардида Е. К. Лигачев, халқаро Тинчлик йилини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдан ва уни ўтказишга кўмаклашишдан, уни тинчлик ва халқаро хавфсизлик фойдасига муҳим қарорлар қабул қилиш йилига айлантиришдан иборат.

Мажлисда «Халқаро тинчлик йилини ўтказишда СССРнинг иштироки тўғрисида»ги ахборот тингланди.

Сўнгра муҳокама қилинаётган масала юзасидан музокаралар бўлди.

Мажлис якунида Б. Н. Пономарев нутқ сўзлади. СССР қурол-яроғларни қисқартиришга ўз планини таклиф этиш билан «Совет ҳарбий хавфи» деган туҳмат тезисининг кулини кўкка совурди, деди у. Жаҳон тарихининг далолат беришича, бошқа мамлакатларга хавф солувчи давлат ўз қурол-яроғларини тинимсиз кўпайтириб боради, СССР эса, аксинча бу қурол-яроғларни қисқартириш ва айниқса тугатиш учун курашмоқда. Женева учрашуви бошлаб берган умидбахш ишдан кейин жаҳон аҳли халқаро вазиятни яхшилик сари янада ривожлантиришни ва аввало қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ядро уруши хавфини камайтириш йўлида конкрет ишлар қилинишини кутмоқда. АҚШ барча ядровий синовларни тўхтатишдан ва Совет Иттифоқининг ҳар қандай ядро синовларини тўхтатиш тўғрисидаги тадбирига қўшилишдан бош тортганлиги Америка сиёсатининг энг заиф жиҳатларидан биридир. Совет раҳбарлари ядро синовларини тўхтатишни яна уч ой узайтириш тўғрисида қарор қабул қилиш пайтида чет эллардаги урушга қарши ҳаракатларнинг, сиёсий партияларнинг, кўпгина жамоат ва сиёсат арбобларининг кўпдан кўп мурожаатларини эътиборга олдилар. Сўнгра Б. Н. Пономарев СССРнинг халқаро Тинчлик йили ўтказилишида қатнашишга оид тадбирлар планига давлат органлари ва идоралари, жамоат ташкилотлари мамлакатимиз территориясида хилма - хил маросимлар ва ташаббусларни амалга ошириши, шунингдек Совет вакилларини чет эллардаги халқаро тадбирларда иштирок этиши кўзда тутилаётганини таъкидлади.

Мажлис қатнашчилари халқаро Тинчлик йили муносабати билан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг Баёнотини қабул қилдилар.

(ТАСС).

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ АСОСИДА

МАЖБУРИЯТ — ВИЖДОН АМРИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1986 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИҚ МАЖБУРИЯТЛАРИ

Автоном республика меҳнаткашлари КПСС XXVII съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, саноат ишлаб чиқариш ҳажмини ва меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича 1985 йил планини бажардилар. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари қовун-тарвуз, жун, пилла тайёрлаш планларини ошириб адо этдилар.

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумларида фан-техника тараққиёти негизида мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан ишлаб чиқилган йўлни, партиянинг съездолди ҳужжатларини қизғин маъқуллаб, 1986 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

меҳнат коллективлари КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар ҳар бир саноат корхонасида икки ойлик программани бажариш, 10 минг квадрат метр уй-жой, 784 ўқувчига мўлжалланган мактаб, 280 ўринли болалар боғчаси, 120 ўринли касалхонани ишга тушириш мажбуриятини олади.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик плани 25 декабргача бажарилиб, планга қўшимча 10 миллион сўмлик ёки 2 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқарилади. Ҳамма жойда шартномага мувофиқ маҳсулот етказиб бериш тартиби мустаҳкамланади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш плани 1 процент ошириб бажарилади, маҳсулотни кўпайтиришнинг тўртдан бир қисми меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор формаларини ҳамма жойда жорий этиш ҳисобига олинади. Планга қўшимча равишда 5 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинади, 300 тонна пахта толаси, 1000 тонна оҳак, 2 минг тонна шоли, 340 тонна гўшт маҳсулотлари, 400 тонна ўсимлик ёғи, 200 минг шартли банка балиқ консервалари, 107 минг метр газлама ишлаб чиқарилади.

Хом ашё, материаллар ва ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш учун кураш олиб борилиб, 11 минг тонна қозонхона-печ ёнилғиси, 5,2 гигакалорий иссиқлик энергияси, 7,5 миллион киловатт-соат электр энергияси, 4,8 минг тонна дизель ёқилғиси, 3,2 минг тонна автомобиль бензини, 1,6 минг тонна қора металлар прокати, 10,1 минг тонна цемент, 6,2 минг кубометр ёғоч-тахта тежалишига эришилади.

Маҳсулот таннархи планда белгиланганига қўшимча равишда 0,5 процент камайтирилиб, саноат, транспорт ва алоқа тармоқларида планга қўшимча 1 миллион сўм фойда олинади. Қишлоқ хўжалиги, қурилиш, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ишнинг рентабелли бўлиши таъминланади.

Корхоналарни техника билан қайта жиҳозлаш ишлари жадаллаштирилади, янги техникага оид 285 та тадбир, 2,4 миллион сўм иқтисодий самара берадиган 800 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади. Қўл меҳнати салмоғи 3 процент камайтирилиб, шунинг ҳисобига қўл меҳнати билан банд ишчилар сони 500 кишига қисқартирилади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кўпайтирилиб, хиллари оширилади, планга қўшимча равишда чакана нархларда 7,8 миллион сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилади. Маҳсулотнинг 12 та янги турини, шу жумладан 10 турдаги халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

План ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, юк ортиш ва тушириш вақтида вагонларни тўхтаб туришини белгиланган нормативга қўшимча равишда 0,1 соат камайтириш, бўш қатнашни қисқартириш ҳамда ҳаракатнинг энг мақбул маршрутларини ишлаб чиқиш ҳисобига қўшимча равишда 300 минг тонна халқ хўжалик юклари ва 73 минг пассажир ташилади. Бошқа тармоқлар ходимларининг биргаликдаги куч-ғайрати билан 500 та вагон ремонт қилинади. Алоқа системасида қўшимча равишда 600 номерли автомат-телефон станциялари ишга туширилади. Бошқарув структураси такомиллаштирилади, хизмат кўрсатишда оперативлик оширилиб, сифат яхшиланади, планга қўшимча 15 минг сўм даромад олинади.

Қурувчилар халқ хўжалик планида кўзда тутилган ишга туширилиши лозим бўлган ҳамма объектларни 27 декабрга қадар фойдаланишга топшириш мажбуриятини оладилар. Пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига 458 минг квадрат метр уй-жой қурилади, уларнинг ҳар бир кварталда бир текис ишга туширилиши таъминланади. Янги ўқув йили бошлангунича умумтаълим мактаблари қурилиши тугалланади. Ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта жиҳозлаш ишлари муддатидан олдин бажарилади. 12 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати, 6 минг гектар ернинг сув таъминоти яхшиланиб, 11 минг гектар суғориладиган ерлар обдон текисланиб чиқилади.

Савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизматнинг янада ривожланиши таъминланади. Аҳолига планга қўшимча 1 миллион сўмлик товарлар сотилади, магазинларнинг савдо майдони 4,8 минг квадрат метр, умумий овқатланиш корхоналарининг майдони 4,5 минг ўрнига кенгайтирилади, планга қўшимча равишда 66 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилади. Саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар ва совхозларда 6 та комплекс қабул пункти очилади. Корхоналар ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида 286 тонна гўшт, 250 тонна сут етиштирилиб ишчи ва хизматчиларга сотилади.

Қишлоқ меҳнатчилари Озиқ-овқат программасини амалга ошира бориб, давлатга 387 минг тонна пахта, 305 минг тонна дон сотиш мажбуриятини оладилар. Картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мева, узум етиштиришни анча кўпайтирадилар. 1985 йилдагига нисбатан давлатга 900 тонна гўшт, 11 минг тонна сут, 4 миллион дона тухум кўпроқ сотилади. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига иқтисодий самараси 1,4 миллион сўмлик 15 та илмий тавсия жорий этилади.

Умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишни амалга ошириш ишлари кучайтирилиб, ҳунар-техника таълими системасида 10320 ишчи, ишлаб чиқаришда эса 2500 ишчи тайёрланади, 1400 ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади, 9500 киши иқтисодий таълимга жалб этилади. Соғлом турмуш ва дам олишни қарор топтириш учун кураш кучайтирилади.

Маданият, санъат, матбуот муассасалари, телевидение ва радио ходимлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида ўз фаолиятларини бундан буён ҳам меҳнаткашларнинг маънавий эҳтиёжларини қондиришга, уларни ғоявий-сиёсий ва маънавий жиҳатдан тарбиялашга, ҳушёр турмуш тарзини қарор топтиришга қаратадилар.

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари партия XXVII съездини янги меҳнат зафарлари билан кутиб оламиз, мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштиришнинг партия олға сурган стратегик йўлини амалга ошириш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз, деб КПСС Марказий Комитетини ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар Автоном республика меҳнат коллективларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ЛИТВА ТИЛИДА

ВИЛЬНЮС. Республиканинг «Минтис» нашриёти В. И. Ленин 55 томлик тўла асарлар тўпламининг йигирма тўққизинчи томини литва тилида босмадан чиқарди. Нашрни Литва Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти тайёрламоқда.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР ва Куба республикасининг мўътабар ташкилотлари ўртасида эришилган аҳдлашувга мувофиқ ва Куба республикасининг СССРдаги элчихонаси билан Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлиги бир-бирларига хат юборишлари натижасида Тошкент шаҳрида Куба республикасининг консуллик пункти очилди.

Консуллик пунктига элчихонанинг учинчи секретари ўртоқ Нельсон Диас Консепсион бошчилик қилади.

(ЎзТАГ).

ҒАЛЛАЗОРЛАР ОЗИҚЛАНТИРИЛМОҚДА

Ғаллаорол район ғаллакорлари лалми ғалла майдонларини озиқлантиришга киришдилар. Ҳозир ғаллазорларни озиқлантиришда битта самолёт, 10 агрегат ишлаяпти. Бир кунда 2,5 минг гектар майдон озиқлантирилмоқда. Ғаллакорлар мавжуд 49 минг 400 гектар ердаги ғаллазорни қисқа вақт ичида озиқлантириш учун курашмоқдалар.

А. ЭРГАШЕВ.

КЎЧАТ ЎТҚАЗИЛМОҚДА

Янгийўл районидаги «Октябрь» колхози пиллакорлари бу йил давлатга 10.640 килограмм юқори сифатли саноат хом ашёси — пилла етиштириб беришга азму қарор қилишган. Озуқа базасини мустаҳкамламасдан туриб, мўл пилла етиштириб бўлмаслигини яхши билган миришкорлар ҳозир тут кўчатлари парваришини қизғин давом эттиришмоқда. Тутлар таги юмшатилиб, зарарли ҳашаротларга қарши препаратлар сепиляпти. Бу йил колхоз пиллакорлари ипак қурти озуқа базасини янада мустаҳкамлаш мақсадида 60 минг туп тут кўчатлари ўтқазишни планлаштирганлар. Хўжаликда кўчат ўтқазишни бошлаб юборишди. Ҳар куни бу ишда 60 дан зиёд киши қатнашяпти. Ҳозиргача 10 минг тупдан кўп кўчат ўтқазилди. Раҳим Раҳматжонов, Мирзакарим Худойберганов, Шерали Турлибоев, Турдали Адашевлар кўчат экишда барчага ўрнак бўлишмоқда.

Г. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

• *Тинчлик—олий мақсадимиз*

ЭЗГУ НИЯТИМИЗ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев Баёноти билан танишиб чиққач, қалбим суюкли Ватанимиз учун ифтихор туйғуларига тўлиб тошди. Ленин васиятларига содиқ мамлакатимиз, турмуш тарзидан қатъи назар барча мамлакатлар ва халқлар билан тинч-тотув яшаш учун ҳамиша курашиб келди. Мана шу яхши ва муҳим ишда жуда катта муваффақиятларга эришилди. Аммо Ер юзида дунёни ядровий фалокат ёқасига итараётган қора кучлар ҳамон бор.

Биз тинчлик ва бахт-саодат учун курашчилар сафларини мустаҳкамламоғимиз лозим. Ўртоқ М. С. Горбачев ўз Баёнотида айтганидек, гап тинчликни сақлаш тўғрисида, инсониятни ядровий уруш хавфидан халос этиш ҳақида бораётганида бунга бефарқ қарайдиган кишилар бўлиши мумкин эмас. Бу ҳамманинг ва ҳар бир кишининг ишидир.

Олти боланинг онасиман. Уларни бахтиёр кўриш, меҳнатсевар, ҳалол кишилар қилиб ўстириш орзусидаман. Бунинг учун тинчлик керак. Зарбдор меҳнатим тинчлик учун курашга қўшган ҳиссам бўлади. Жонажон партиямизнинг уруш хавфини бартараф этиш ва совет халқи фаровонлигини янада ўстириш борасидаги куч-ғайратларини қизғин қўллаб-қувватлайман ва маъқуллайман.

Турғуной СЕРИКБОЕВА,
Калинин районидаги «Қорасув» совхозининг сут соғувчиси, область Советининг депутати.

ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ — ҲАММАНИНГ МУЛКИ

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИ

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИДА ТАЪКИДЛАНГАН ТОЛЛИМАРЖОН ГРЭСИ ҚУРИЛИШИ МУАММОЛАРИ ХУСУСИДА

Бепоён Қарши даштида Толлимаржон ГРЭСининг ишга туширилиши Қашқадарё области ёки республикамиздагина эмас, Ўрта Осиё жанубий районлари экономикасини юксалтиришда ҳам муҳим аҳамиятга эга. ГРЭС Шўртан газ кони асосида ишлаб, мамлакатга арзон электр энергияси етказиб бериши керак. **Толлимаржон ГРЭСи қувватларини ишга тушириш масаласи СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида тилга олиниши ҳам бежиз эмас,** албатта.

Маълумки, 1990 йилга бориб, Ўрта Осиё энергетика системасида 6,3 миллион киловатт янги қувватга эришиш асосий вазифа қилиб қўйилган. Бу эса регионнинг иқтисодий ривожланиши учун зарур шарт-шароитлар яратади. Бу улкан вазифани муваффақиятли ҳал этиш 3,2 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қиладиган Толлимаржон ГРЭСининг вақтида ишга туширилишига кўп жиҳатдан боғлиқ. Бу талабга кўра, станцияни ўн иккинчи беш йиллик охирида тўла ишга тушириш, мавжуд 4 та энергоблокдан биринчисини 1986 йили фойдаланишга топшириш мўлжаллланганди.

Вазифа тиғизлиги назарда тутилди. Қурилиш ишларини жадаллаштиришга киришилди. Нурхона қурилишига пойдевор қўйиляпти. Уй-жойлар қад ростлаяпти. Омборхона қуриляпти. 300 ўринли ошхона битказилди. Оз бўлса-да, қурилиш объектлари монтажчи, ғишт терувчи ва бўёқчи кадрлар билан таъминланмоқда.

Бироқ бу ҳали ГРЭС қурилишида ҳамма ишлар жойида, деган маънони билдирмайди. Бир қатор муаммолар борки, буларни рўй-рост айтишга тўғри келади. Очиғини айтганда, нурхона қурилиши беш йилдан бери давом этаётганлиги ҳисобга олиниб, бажарилган ишларга назар ташланса, ҳамма нарса равшан бўлади. Ҳали энергоблоклар билан боғлиқ бирорта ҳам объект тикланмаган. Бу аҳволда станциянинг дастлабки қувватини 1986 йили ишга тушириш номаълум бўлиб турибди.

Тўғри «Атомтеплоэнергопроект» институтининг Ўрта Осиё бўлими бош лойиҳачи ташкилот сифатида дастлабки энергоблокни 1989 йилда ишга тушириш варианти лойиҳасини яратяпти. Бунинг учун блок объектларида 80—100 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш керак. Бу йил қурилиш ишларида кескин бурилиш ясаш зарурлиги маълум.

Инкор этмаймиз: бош пудратчи ва буюртмачилар қурилиш-монтаж ишларини жадаллаштириш йўлларини изламоқдалар. Шу йилдан бошлаб 6—10 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштириш мўлжалланяпти. Ўшанда ўн иккинчи беш йилликнинг уч йилида биринчи энергоблокни ишга тушириш, мўлжалланаётган маблағни ўзлаштириш учун қурилиш ишларини 4—6 марта тезлаштириш мумкин бўлади. Бунинг учун эса пудратчи «Узбекгидроэнергострой» трестининг Толлимаржон ГРЭСи қурилиши бошқармаси ва буюртмачи — Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги белгиланган планларнинг мунтазам бажариб борилишини таъминламоғи лозим.

Афсуски, ҳозирча қурилиш объектида ҳамкорлик ва пировард натижа сари қатъият билан интилиш вазияти сезилмаяпти. План-топшириқлар ўлда-жўлда қолмоқда. Буюртмачи, пудратчи, қолаверса, лойиҳачилар ҳам қурилиш ишларига юзаки қарамоқдалар.

Хўш, қолоқликнинг асосий сабаби нимада? ГРЭС қурилиши раҳбарлари кўпинча ишчи кучларининг етишмаслигидан нолийдилар. Бу гапда жон бор. ГРЭС қурилиши бошқармаси ҳамда ёрдамчи қурилиш ташкилотларида ҳам бинокор кадрлар етишмаяпти. Объект 10 процент ишчи кучи билан таъминланган. Қурувчи кадрларга бўлган муҳтожликнинг энг муҳим сабаби иш жойининг узоқлигидир. Одамларга 50—60 километр олисдан қатнаб ишлашга тўғри келяпти. ГРЭС посёлкасида эса шарт-шароит етарли эмас. Кўплаб қурувчилар Қарши, Янги Нишон, Толлимаржон ва бошқа жойлардан қатнаб ишлаяпти.

Нурхона бунёдкорларини турар жойлар билан таъминлаш мақсадида бундан бир йил аввал ГРЭСнинг муваққат посёлкасида ҳар бири олти оилага мўлжалланган 20 та уй тикланган. 36 та вагон-уйчалар келтирилган эди. Бу уйларда кўп бўлса — минг киши истиқомат қилиши мумкин. Бироқ мавжуд мана шу уйларда ичимлик сув, иситиш, электр тармоқлари йўқ. «Нуристон» посёлкасида ҳар бири 50 квартирали учта тўрт қаватли уйдан биттаси битказилди, холос. Шуниси ачинарлики, уй-жой учун ажратилган маблағнинг 50 проценти ҳам ўзлаштирилмади. Ҳисоб-китобга қараганда, мазкур объект қурилишида 5 мингга яқин киши ишлаши лозим. Яъни, улар учун 188 минг квадрат метр турар жой керак.

Ваҳолонки, қуп-қуруқ ерда станция объектларини бунёд этиш учун, аввало, бу ерда ишловчиларга зарур маданий-маиший шароит яратиш зарур. Жумладан, уй-жой, болалар боғчаси, мактаб қурилишини жадаллаштириб юбориш даркор.

Турар жой бинолари қурилишини материаллар билан таъминлаш ҳам талаблар даражасида эмас. Бу ишга даъват этилган уйсозлик комбинатининг қувватини оширишнинг иложи бўлмаяпти. Баъзан қум-шағал каби ёрдамчи материалларни узоқдан ташиб келтиришга тўғри келяпти. Бу ҳам иш суръатига таъсир кўрсатмоқда.

Станция территориясида 4,3 километр узунликда темир йўл тармоғи қурилиши керак. Бу қурилиш материаллари, асбоб-ускуналар бевосита объектга узлуксиз етказиб берилишини таъминлаган бўлур эди. Аммо темир йўл қурилиши чўзилиб кетяпти. 305-қурилиш-монтаж поезди раҳбарлари «шпал, рельс етишмаяпти» баҳонасида темир йўл тармоғи қурилиши билан жиддий шуғулланмаяптилар. Шунингдек, Қаршидаги 6-йўл қурилиши бошқармаси раҳбарлари автомобиль йўллари қурилишини ҳам ўлда-жўлда ташлаб қўйишипти. Йўл қуриш, асфальт ётқизиш план-топшириқлари сурункасига бажарилмаяпти. Хуллас, эскирган механизмлар, автотранспорт хизматидаги етишмовчиликлар ва бошқа бир қатор нуқсонлар суръатни оширишга имкон бермаяпти.

Толлимаржон ГРЭСи қурилиши бошқармаси ва нурхонани бунёд этишда иштирок этаётган бошқа коллективлар СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси билан атрофлича танишиб, ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Гап ана шу мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда қолган. **ГРЭС қурилиши беш йилликнинг йирик қурилиш объекти сифатида тилга олиниши қурувчиларни ғоят қувонтирмоқда, уларнинг кучига-куч, ғайратига ғайрат қўшмоқда.**

Демак, галдаги вазифалар муҳим ва масъулиятли. Партия ва халқ планларини рўёбга чиқариш учун бош пудратчи, ёрдамчи ташкилотлар ҳамкорликда иш тутиб, ГРЭС қурилишига муносабатни ўзгартиришлари, талабчанлик ва ташкилотчиликни кучайтиришлари, бунёдкорларнинг унумли меҳнат қилиши учун шарт-шароит яратиб беришлари зарур. Шундагина нурхона қурилиши тезлашади, объектларни муддатида қуриб битказишга эришилади. **Бу эса Асосий йўналишлар лойиҳасида қайд қилинганидек, мамлакатнинг ёқилғи-энергетика балансини яхшилаш мақсадида электр энергия ҳосил қилишни камида 5—7 баравар кўпайтиришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.**

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

• Сўз — съезд делегатларига

ҚАЛБ ДАЪВАТИ

Н. НАЗАРОВ,
Бахмал районидаги «Бахмал» совхози чорвадори, КПСС XXVII съезди делегати

Қишлов — чорвадорлар учун синов даври. Шунинг учун ҳам биз ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ ҳар бир кунни зарбдор деб эълон қилдик. Қишнинг бирор дақиқасини ҳам беҳуда ўтказмаяпмиз. Негаки, хўжалигимизда бир неча йилдан бери наслдор қорамоллар парвариш қилинмоқда. Бу эса гўшт етиштиришни етти-саккиз баравар кўпайтириш имконини бераётир.

Совхозимизда ўз ишининг фидойилари кўп. Боймурод Исмоилов, Ҳасан Раҳмонқулов, Ўрол Куниев ва бошқалар чорвачилик маҳсулотларини кўплаб етиштиришга эришмоқдалар. Яқинда фермамизда партиямизнинг съездолди ҳужжатлари лойиҳасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Мен ҳам чорвадор дўстларим қатори КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳаларини қунт билан ўқиб ўрганганлигимни ва қизғин муҳокама қилаётганлигимни айтиб ўтдим. Жумладан, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида «Ҳар бир коммунист меҳнатда ва хулқ-атворда, ижтимоий ва шахсий ҳаётда намуна бўлиши зарур» деб таъкидланган. Шундай экан, коммунистнинг авангард бўлиши унинг обрў-эътиборига боғлиқ. Фермамиз чорвадорлари ҳар бир ишда намуна бўлиш учун интилаётирлар.

Мен бундан йигирма йил муқаддам чорвачилик фермасига ишга келгандим. Шу йиллар мобайнида чорвадорлик касбининг сирларини ўргандим. Мураббийлар тажрибаси қўл келди. Совхозимиз ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг экспериментал хўжаликларидан бирига айланди. Ўнлаб олимлар ўз тажрибаларини шу ерда ўтказди, кандидатлик ва докторлик диссертациялари ҳимоя қилинди. Ана шу ишларда ҳам бизларнинг ҳиссамиз бор.

Ҳалол меҳнат қилган элда азиз, дейди халқимиз. Чорвачилик фермасида ишлаб ҳурмат қозондим, ўнлаб шогирдлар етиштирдим. Уларнинг кўпи бугунги кунда мен билан ёнма-ён меҳнат қилаётир. Шу йиллар мобайнида Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирландим, СССР Давлат мукофотига сазовор бўлдим.

КПСС XXVII съезди шарафига меҳнат вахтаси қизғин давом этяпти. Бу ташаббусга биз ҳам қўшилганмиз. Ҳар бир чорвадор сўз ва иш бирлигига эришишга, қишловни муваффақиятли ўтказишга ҳаракат қиляпти. Янги йил арафасида бўлиб ўтган область партия конференциясида ўз меҳнат муваффақиятларим ҳақида ҳамкасбларимга сўзлаб бердим. Конференцияда мени КПСС XXVII съездига делегат қилиб сайладилар. Шунда зиммамдаги масъулиятим янада ортганини ҳис этдим. Тарихий съездни меҳнатда улкан ютуқлар билан кутиб олиш — қалб шиоримиздир.

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Д. РАҲМАТОВА,
Поп районидаги «Ленинград» колхози бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон Компартияси XXI съезди делегати

Колхозимиз меҳнатчилари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида улкан зафар қучдилар. Пахта тайёрлаш беш йиллик плани ортиғи билан уддаланди. Дон, картошка, полиз экинлари, мева, тухум ва пилла етиштириш бўйича ҳам планлар адо этилди. Бу муваффақиятлар туфайли хўжалигимиз экономикаси мустаҳкамланди. Қишлоғимиз ободонлашди ва газлаштирилди. Клуб, болалар боғчаси ва уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Бригадамиз аъзолари шу кунларда КПСС XXVII съезди шарафига зарбдор вахтада туриб меҳнат қилишяпти. Сифатли шудгорланган ерларнинг шўри ювиляпти. Маҳаллий ўғит жамғариб қўйяпмиз, сув шохобчалари тартибга келтириляпти.

Ўтган йили бригадамиз учун зафарлар йили бўлди. 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштирдик. Унинг 75 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Натижада ҳосилнинг 95 процентини биринчи сортларга топширишга муваффақ бўлдик.

Қиш — бекорчилик эмас. Шунинг учун ҳам хўжалигимизда мўл ҳосил учун ҳозирдан пухта замин яратилаётир. Илғор тажрибалар умумлаштириляпти. Партиянинг съездолди ҳужжатлари қунт билан ўрганилаётир. Биз пахтакорлар лойиҳаларни маъқуллаб ўз фикр-мулоҳазаларимиз ва таклифларимизни баралла айтяпмиз.

Меҳнат муваффақиятларимиз кўп. Мен бу ҳақда область партия конференциясида сўзладим. Унда олдимизда турган муҳим муаммолар ҳақида ҳам тўхталдим. Конференцияда мени Ўзбекистон Компартияси XXI съездига делегат қилиб сайладилар. Бу юксак ишонч мени зарбдор меҳнат қилишга ундамоқда.

Съездлар йилидаги режаларимиз улкан. Бригадамиз аъзолари ҳосилдорликни 46 центнерга етказишга аҳд қилишган. Сўзимиз — сўз! Ваъдамизнинг устидан албатта чиқамиз.

МАҲОРАТ ҚЎЛ КЕЛДИ

Вячеслав Смирнов бошлиқ бригада Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатининг илғор коллективларидан бири. Бу бригада кўп йиллардан буён ажойиб ютуқлари билан комбинатда ном чиқарган. Айниқса, ишчиларнинг шонли саналарни кутиб олишдаги тажриба ва анъаналари эътиборга лойиқ.

Ўн биринчи беш йилликни қарийб ярим йил олдин адо этган бригада тўқувчилари съезд очиладиган кунгача уч ойлик топшириқни бажаришга бел боғлаганлар. Ана шу шарафли ишга КПСС XXVII съездига бағишлаб ўтказиладиган коммунистик шанбалик катта ҳисса қўшиши турган гап. Шунинг учун ҳам бригада азаматлари шу куни энг юқори самарадорликка эришишга қарор қилдилар.

Тўқувчилар ҳар қачонгидан кўп газлама ишлаб чиқариб, хом ашё, электр энергия ва бошқа материалларни кўп миқдорда тежайдилар. Булар эса шанбаликни сарф-харажатсиз меҳнат қилиш билан ўтказишга замин ҳозирлайди.

Коллективнинг Р. Абдураҳмонова, Л. Сидорова, Н. Бурова каби новатор ишчилари меҳнат байрамида бир ярим — икки ҳисса норма бажаришга сўз бердилар.

Шанбаликда ишлаб топилган маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

СЪЕЗД ШАРАФИГА

● «Госкомсельхозтехника» Хива район бирлашмаси меҳнатчилари ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилини зарбдорларча бошлашди. Улар КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди шарафига социалистик мусобақани кун сайин кучайтирмоқдалар.

Ишчи коллективлари графикдан ўзиб ишлашни, техникани муддатидан илгари мавсумга шайлаб қўйишни ўз олдиларига мақсад қилиб олишган.

Ремонтчи группалар жонажон партиямиз анжумани очиладиган кунгача икки ойлик топшириқларни бажариш учун ўзаро мусобақалашмоқдалар. «Т-4А» маркали 70 тракторни хўжаликларга муддатидан олдин жўнатиш мўлжалланаётир. Умуман, бу йил 500 дан зиёд трактор юқори сифат билан ремонт қилинади.

Съездлар йили социалистик мажбуриятларини бажариш учун мусобақада йиғувчи-слесарлар бригадаси намуна кўрсатмоқда.

Суратда: йиғувчи-слесарлар Полвонназар Ражабов ва Отабой Саидов. Улар тракторлар ремонти сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

Юксалиш рақамлари

МУҲИМ ОМИЛ

Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлашни жиддий яхшилаш агросаноат комплекси меҳнатчилари олдида турган муҳим вазифалардан биридир. Унинг муҳимлигини қуйидаги мисолдан ҳам билса бўлади. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг бир центнер маҳсулотини сақлаш таъминланса, унга шунча миқдордаги қўшимча маҳсулотни етиштиришга сарфланадиган харажатлардан кам маблағ кетади. Кейинги йилларда озиқ-овқат маҳсулотларининг барча турларини ишлаб чиқариш амалда кўпайди. Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва озуқабоп балиқ маҳсулотлари, қанд, чой, қандолатчилик маҳсулотлари тайёрлаш топшириқлари ортиғи билан адо этилди. Шу билан бирга бу соҳада хом ашё нобудгарчилиги ҳали кўп. Ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг хиллари ва сифати одамларнинг талаб-эҳтиёжларини тўла қондира олмаяпти.

Диаграммадан кўриниб турибдики, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида ўн иккинчи беш йилликда озиқ-овқат, сут ва гўшт саноати тармоқларида ишлаб чиқариш ҳажмини 18—20 процент ошириш кўзда тутилган. 1990 йилда давлат ресурслари хом ашёсидан 11,7 — 12,2 миллион тонна гўшт, 1,5—1,7 миллион тонна мол ёғи, 31—32 миллион тонна қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, 1 миллион тонна пишлоқ, қанд лавлагидан 10—11 миллион тонна шакар, 3,7—4 миллион тонна ўсимлик мойи, 16—18 миллиард шартли банка мева-сабзавот консерваси ишлаб чиқариш белгиланяпти. Беш йиллик охирига бориб, балиқчилик саноатида озиқабоп балиқ маҳсулотлари тайёрлашни 4,4—4,6 миллион тоннага ва балиқ консерваларини тахминан 3 миллиард шартли банкага етказиш лозим.

Маҳсулотлар хилларини кўпайтириш, сифатини яхшилаш, қадоқланган моллар ишлаб чиқаришни ошириш режалаштирилган. Болаларбоп ва парҳезбоп маҳсулотлар, витаминлар, оқсил моддалари ҳамда биологик ва озуқа хусусиятлари жиҳатидан тўйимли бошқа компонентлар билан бойитилган маҳсулотларни тайёрлаш анча кўпайтирилади. Дўкон пештахталарида ҳозиргига қараганда кўпроқ ярим фабрикатлар, тез музлайдиган мевалар, сабзавотлар ва тайёр таомлар пайдо бўлади. Улар кулинария жиҳатидан қайта ишлашни талаб қилмайди. Алкоголсиз ичимликлар ва кенг ассортиментдаги уларнинг концентратлари кўплаб савдога чиқарилади.

Бу йилдан бошлаб агросаноат комплекси қайта ишлаш тармоқларининг барча корхоналари хўжалик юритишнинг янги усулларига ва шароитларига ўтказилади. Корхоналарни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш борасида кўплаб тадбирлар кўрилади. Бу нарса беш йилликда меҳнат унумдорлигини озиқ-овқат саноатида 14—16 процент, гўшт ва сут саноатида 24—28 процент, балиқ саноатида 10—12 процент ўстириш имконини беради. Ушбу тармоқларда маҳсулот таннархини 3—5 процент камайтириш вазифаси кўндаланг бўлиб турибди.

1985 й. 1990 й.

КОММУНИСТЛАР ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

Таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави лойиҳасида КПСС аъзосининг вазифалари ва ҳуқуқлари аниқ ва тушунарли баён қилинган, коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга катта эътибор берилган.

Шу ўринда лойиҳанинг биринчи бўлим иккинчи моддасидаги «К» пунктига, **«Биронта жойда ҳам ленинча ҳаёт нормаларининг бузилишига йўл қўймаслик, партия Уставини бузувчиларга ва коммунист деган юксак номга доғ туширганларга нисбатан муросасиз бўлиш»** жумласини қўшиб қўйилса мақсадга мувофиқ бўларди.

М. ҚУРБОНОВ,
Наманган область, Поп райони.

●

Жамиятимизда ҳали ҳам камёб моллар нархига устама нарх қўйиб савдогарлик қилаётган, енгил-елпи ҳаёт кечиришга ўрганиб қолган шахслар оз бўлса-да учраб турибди. Бизнинг орамизда эса бундай кимсаларга ўрин бўлмаслиги керак.

Мана шуни назарда тутган ҳолда КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасининг иккинчи қисм «Ғоявий-тарбиявий иш соҳасида» бандининг «Ёт идеология...» деб бошланган абзацидаги «...биринчи даражали эътибор беради» сўзларидан сўнг **«Айниқса, фойда орқасидан қувиб, енгил-елпи йўллар билан бойлик орттирувчи чайқовчилар ва уларга камёб молларни етказиб бераётган савдо ходимларига нисбатан қатъий жазо чоралари кўрилади»** жумласи киритилса, айни муддао бўларди.

Т. НИЁЗОВ,
Фарғона область, Риштон райони.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ШОВ-ШУВ КЎП-У ИШ ОЗ»

Газетанинг 1985 йил 30 ноябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Шу мақола юзасидан қуйидаги жавоблар олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ:

— Министрлик танқидий мақолада келтирилган фактларни тўғри деб ҳисоблайди. Министрлик ҳар хил кенгашлар учун ажратилган вақтларни анча қисқартирди. Уларга фақат масаласи кўрилаётган ташкилотларнинг вакилларигина таклиф этилади.

Бош пудратчи — «Промжилводстрой» тресchallenge етарли даражада механизмлар ва ишчи кадрлар билан тўлдирилди. Бу трестнинг барча моддий-техника масалалари ҳал этилди.

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»:

— Тошкент мотор заводи қурилишида қатнашаётган «Промстрой» тресги шаънига билдирилган танқидни тўғри деб ҳисоблаймиз. Бош бошқарма бошқа бўлинмалар билан биргаликда трестга қўшимча равишда экскаваторлар ва кранлар ажратилди. «Оргтехстрой» институтининг етакчи мутахассислари завод қурилишига бириктирилди. Улар ишни ташкил этишда ёрдам бермоқдалар. Механизациялашган кўчма колоннанинг раҳбарлари И. Файзиев ва М. Ахтямовлар маъмурий тартибда жазоландилар.

ТОШКЕНТ МОТОР ЗАВОДИ:

— Мақола корхона коммунистларининг очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинди. Унда завод капитал қурилиш бўлими, корхона директорининг капитал қурилиш бўйича ўринбосари К. Шемлев, капитал қурилиш бўлими бош инженери С. Кан ва техника назорати бўйича бюро бошлиғи Я. Фаерман фаолиятида бир қатор нуқсонлар борлиги жиддий танқид остига олинди.

Буюртмачи бош пудратчини лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминлаш учун муайян чораларни кўрди.

«ПРОМСТРОЙ» ТРЕСТИ:

— Мақола барча бригадалар, участкалар, бўлинмаларда муҳокама қилиниб, танқид тўғри деб топилди. Тошкент мотор заводи қурувчиларининг очиқ партия мажлиси бўлди. Унда корхона қурилишида банд бўлган раҳбарлар ва линия ходимларининг жавобгарлиги ҳақидаги масала кўриб чиқилди. 76-механизациялашган кўчма колоннанинг бош инженери А. Мирсоатовга ҳайфсан эълон қилинди. Колонна бошлиғи И. Файзиевга 2-участка бошлиғи Д. Ешбоев ва 1-участка прораби С. Мелиевларнинг шу вазифаларда қолиш-қолмаслиги масаласини кўриб чиқиш тавсия қилинди. Йиғилиш, шунингдек, трест раҳбарларига буюртмачилар билан биргаликда ускуналарни етказиб беришни жадаллаштириш ҳамда лойиҳа ҳужжатларидаги нуқсонларни бартараф этиш масалаларини ҳал қилишни топширди.

Тошкент мотор заводи объектлари қурилишининг бориши трест партия комитети назорати остига олинди.

ТИНИБ-ТИНЧИМАГАН СЕКРЕТАРЬ

ФАРҒОНА. Бувайда районидаги Ф. Э. Дзержинский номли совхоз ишчилари кузги-қишки ишларни намунали ташкил этдилар. Бу ерда шудгорлаш барвақт тугалланиб, ер ювиш ишлари бошлаб юборилди.

Партия ва ҳукуматимизнинг маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва яхшилаш борасидаги йўл-йўриқларини ишчилар онгига етказиш, уларни план ва мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сафарбар этишда совхоз партия ташкилотининг роли катта бўлмоқда. Партия ташкилотига тажрибали ва ишчан коммунист Раҳматали Йигиталиев етакчилик қилади.

Мана, бир неча йилдирки, хўжалик зиммасига олган план ва мажбуриятларни узлуксиз бажариб келмоқда. Ўтган мавсумда ҳар гектар ердан 28,1 ўрнига 36,2 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти биринчи ва иккинчи сортларга сотилди. Толанинг чиқиши 34,3 процентни ташкил этди. Меҳнатдан кўрилган фойда салкам миллион сўмга етказилди.

Ишчилар турмуш маданиятининг йилдан-йилга ўсиб, яхшиланиб бориши ҳар доим коммунистларнинг диққат марказида. Ўтган беш йил давомида ҳар бири 100 квадрат метрли 214 та уй қуриб битказилди. 1985 йилнинг ўзида 764 ўқувчига мўлжалланган мактаб, 190 ўринли болалар боғчаси қуриб, фойдаланишга топширилди.

Суратда: Ф. Э. Дзержинский номли совхоз партия ташкилотининг секретари Р. Йигиталиев Союзхлопокнинг Андижон ишлаб чиқариш бирлашмаси ингичка толали пахта лабораторияси мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Музаффар Азизов, пахтачилик генетикаси лабораторияси мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Ҳусанбой Эгамов ва лаборантка Одина Ҳайдаровалар билан пахтанинг янги яратилган навини кўздан кечиришмоқда.

И. Алимов, Б. Юсупов фотоси (ЎзТАГ).

• ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

СИРДАРЁ СОҲИЛЛАРИДА

Рамз БОБОЖОН,
СССР Давлат мукофоти лауреати

Субҳидамда дарё ёқалаб юрганмисиз? Бунинг гашти тонгни дарё лабида қаршилашга одатланиб қолган саҳархез мироблару, миришкор пахтакорларга яхши аён.

Қуюқ туман тушганидан Сирдарё суви ўзининг сокин жилвасини, сирли тўлғанишини ҳар қанча намойиш қилса ҳам, уни кўз илғамас эди. Биз таниш сўқмоқлардан дарё ёқалаб борардик. Дарёдан кўтарилаётган ҳовур туманга сингиб келаётганидан сув сатхини ҳам, оёқларимиз остида шитирлаётган қамишлару бошқа ўт-ўланлар орасидан ҳуркиб учаётган қушларни ҳам кўриб бўлмасди. Тонгги ҳаво зилол сув иси билан омихта бўлгани ҳолда димоққа урилиб, кишини ажиб бир кайфиятга солади, яйратади.

Тонг нафасига қулоқ тутаман. Шерикларим ҳам ўзлари билан ўзлари бўлиб сокин одимлашади. Бир-биримизга халал бермаймиз. Ҳар биримиз ўзимизча завқланиб боряпмиз чоғи. Залвор билан оқаётган дарёнинг нафас олаётгани қулоғимизга чалинади. У сергак, ишда, ҳаракатда!

Кекса Тян-Шань ортидан кўтарилган қуёш нурлари Чотқол тизмалари оша Сирдарё соҳилига ҳам етиб келди. Унинг ўткир ва ҳароратли нурлари туман билан олишиб, бағрини тилка-пора қила бошлади. Бу шиддатли «жанг» оқибатида дарё сатхи тугул теварак-атроф ҳам ўзини кўрсата бошлади. Туман пардаси ўртадан батамом кўтариб ташлангандан кейин дарё бўйидаги уфқи назарга чалинмас шудгор-дала йўллари, қишлоқлар тиниқ тортиб, ҳусни-жамолини кўз-кўз қилишга тушди. Энди биз келгуси йилнинг мўл ҳосили учун куч йиғаётган замин нафасини ҳам туя бошладик. Чуқур қилиб ҳайдалган шудгорлар тўйиб-тўйиб нафас оларди... Замин ҳам сергак, ҳам ҳаракатда эди!

Сирдарё ерлари... Муболаға ўз йўли билану, бироқ ҳозирда осмон севалайдиган намни эмиб, тўйиб-тўйиб нафас олаётган бири-биридан улкан пайкаллар катта курашдан кейин ёнбошлаб ғалаба нашъасини суришаётган азамат полвонларни эслатади. Ҳа, уларнинг ғурурланишга ҳам, фахрланишга ҳам, қўйингчи, мақтанишга ҳам ўзларига яраша ҳақ-ҳуқуқлари бор. Зеро, республикамизнинг беш миллион тоннадан ортиқ вазндаги осмонўпар хирмонида ана шу пайкаллар бағридан териб олинган мўл-кўл инжу доналари ҳам бор. Область пахтакорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида, олтин куз фаслида тўрт юз минг тонналик хирмон бунёд этамиз, деб эл-юртга ваъда беришганди. Сўз бердингми устидан чиқ, дейди халқ. Сирдарёликлар ҳам сўзи билан иши бир мардлардан саналадилар. Олтин кузни ёруғ юз билан кузатдилар. Фарғона, Тошкент, Наманган, Андижон, Сурхондарё областлари билан биргаликда зафар маррасига етиб келдилар. Уларнинг шонли партиямизнинг бўлғуси XXVII съездига атаб етиштирган пахта ҳосиллари мўл бўлди. Эл-юрт хирмонига нақд тўрт юз ўн минг тонна «оқ олтин» ҳосили топширилди. Шуниси қувонарлики, етиштирилган ҳосилнинг етмиш фоизи юқори сортларга қабул қилинди.

Хаёл беихтиёр кечмиш йилларга учади.

Сирдарё райони кекса, тадбирли, тажрибали районлардан. У Мирзачўл ерларини ўзлаштиришда бамисоли бир дебоча бўлган, қўриқ очишда ўзига яраша старт майдончаси ролини ўйнаган. Мабодо биз Сирдарё областини азим туп чинорга ўхшатадиган бўлсак, Сирдарё райони ана шу чинорнинг ўқ илдизидир.

Узоқ эмас, ўтган икки йилни олиб кўрсак, область марраға яқин қолганда оқсаб, зафар қучолмай қолди. Бу ҳол область пахтакорларини ҳам, бошқа соҳаларда ишлайдиганларни ҳам жиддий ўйлатиб қўйди. Мағлубият сирлари қайта-қайта таҳлил қилинди, бундан қутулишнинг самарали йўллари ахтарилди. Изланишлар, изланишлар... Режалар, ҳисоб-китоблар... Мажлислар, кенгашлар, маслаҳатлар... Кенгашли тўй тарқамас, деганларидек, қарияларнинг маслаҳатлари ҳам, ёшларнинг таклифлари ҳам ерда қолмади. Ҳар бир коллективда, ҳар бир бригадада келгуси йил ишларига пухта ҳозирлик кўрилди. Бунда энг муҳими, техникага меҳр кўзи билан қаралди.

Ҳайдалган пайкалларнинг уватларида терим машиналарининг йўғон-йўғон баллонли ғилдиракларидан қолган излар қабариб кўринади. Гўё ерга муҳрлангандай туюлади бу излар. Техника чиндан ҳам ўтган йилги пахтачиликда ёрқин ва чуқур из қолдирди.

Мана ўзингиз ўйланг, область бўйича етиштирилган ялпи ҳосилнинг етмиш проценти машиналарда териб олинди. Бу жуда катта гап!

«Малик» совхози фақат Сирдарё областидагина эмас, балки республикамизда ҳам тилга тушган илғор хўжаликлардан. Моҳир пахтакор, СССР Олий Советининг депутати Тўхтахон Қирғизбоева шу совхозда меҳнат қилади. Михаил Красильников эса тажрибали директор ва тадбирли ташкилотчи сифатида кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборини қозонган.

Совхознинг қўшни Ильич номли колхозга олиб борадиган равон йўлида «ГАЗ-69» машинаси тўхтаб, ундан бир киши тушди. Ильич номли колхоз раиси Камол ака Саидов экан. Яқин бориб сўрашдик, у ёқ-бу ёқдан гаплашдик, чўл ўрнидаги боғ-роғлардан олган таассуротларимиз билан ўртоқлашдик.

— Анави дов-дарахтлар, — раис рўбарўсига ишора қилди, — бизнинг колхозимизга қарашли боғлар. Биз томонларни ҳам бир кўриб кетинглар энди.

Ильич номли колхоз ҳар жиҳатдан ўзига яраша тўқ ва бақувват хўжаликлардан. Пахта — хўжаликнинг етакчи соҳаси. Барчанинг диққат-эътибори пахтада, унинг ҳосилдорлигини оширишда! Бироқ бу иш осонликча бўлмаяпти. Пахтачиликда оғир келган йиллар ҳам бўлган, уларнинг аччиқ сабоқлари барчанинг ёдидан ҳали кўтарилмаган. Айниқса 1978 ва 1982 йиллар. Ўша йиллари олинган ҳосил гектар бошига йигирма икки центнердан ошмади, даромад олиш ўрнига қарзга ботилди. Ўтган икки йилда аҳвол сал ўзгаргандай бўлди, бироқ зафар барибир баридан тутқазмади. Фақат беш йилликнинг сўнгги йилида хирмон яхши бўлди.

Ильич номли колхоз ерлари — чўл бағридан тортиб олиниб, ўзлаштирилган ерлар. У алоҳида муомала ва парвариш талаб қилади. Аввало, унга яхоб бериб, шўри ҳар йили яхшилаб ювиб турилади, чуқур қилиб ҳайдалади. Ҳозирги кунларда колхоз кишилари агротехника ва мелиорация қонун-қоидаларига амал қилган ҳолда кузги-қишки тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Колхоздаги ҳар тармоқ самара бериши керак. Бу эса, одамларга, уларнинг ўз соҳаларида қизиқиб, завқ-шавқ билан меҳнат қилишларига боғлиқ. Колхоз ҳам унча-мунча хўжаликлардан эмас-да! Пахта майдони ўзига етарли. Бундан ташқари чорвачиликдан ҳам ёлчиган. Бир ярим мингта қорамол бор, шундан олти юзтаси соғин сигир. Моҳир сут соғувчилар, яъни машинада сут соғиш операторлари уларнинг ҳар биридан йилига уч тоннадан сут соғиб олишяпти.

Колхозда сабзавот ва полиз экинлари ҳам етиштирилади. Боғ-роғлар ҳам йўқ эмас. Буларнинг бари яхши. Бироқ интенсивлаштириш ва ихтисослаштиришга катта эътибор берилаётган ҳозирги кунларда баъзи бир туб ўзгаришлар қилишга тўғри келяпти. Шу муносабат билан янгидан янги муаммолар келиб чиқяпти.

— Бизга пахта ҳам, чорва ҳам, сабзавот-полиз ҳам керак, — дейди у. — Бироқ пахта рўзғоримизнинг асосини ташкил қилади. Биз ихтиёримиздаги куч-қудратнинг кўпроғини унга ажратишимиз лозим. Шундай қиляпмиз ҳам. Ҳосил яхши бўлди, пахта эрта очилди. Бу эса ўз навбатида бизни жуда ҳам шошириб қўйди. Барчани пахта теримига сафарбар қиладиган бўлсак, бошқа соҳалардаги ишлар қолиб кетади. Кучлар парокандалиги хавфи туғилиб қолди. Бошимиз қотди. Шунда механизация жонимизга оро кирди. Ҳаммамиз техникага ёпишдик. Бироқ... унинг ярмигина ишга яроқли эди. Бунда айбдорларни қидириб ўтиришга фурсат ҳам йўқ. Бор машиналарни ишга солдик, теримчиларни ҳам ялписига далага чорладик. Натижа ёмон бўлмади. Бироқ бундан тегишли хулосалар чиқариб олишга тўғри келади.

Колхозда ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар, ечимини кутаётган муаммолар бор. Мана улардан бири — ишчи кучи масаласи. Ҳозирда колхоз территориясида етти минг киши истиқомат қилади. Шулардан 910 киши колхоздаги ишлар билан банд. Буларнинг икки юз нафари механизатор, юз киши эса фермада ишлайди. Олти юз киши пахтачилик, сабзавот-полизчилик соҳасида тер тўкади. Бундай ҳисоблаб кўрилса, шулардан юз киши далада меҳнат қилаётганларга бошчилик қилади, каттаю-кичик раҳбарлик ишларига жойлашиб олишган. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳозирда бошқарувда банд бўлган кадрларнинг бир қисмини бевосита ишлаб чиқаришга кўчириш билан шуғулланмоқда.

Колхоз аъзоларининг иш ҳақини тартибга солиш ҳам раҳбарларнинг диққат марказида.

Сирдарё область пахтакорлари қатори колхоз миришкорлари ҳам ҳосилдорликда янги-янги марраларни кўзлашяпти. Шу кеча-кундузда пахта экишга мўлжалланган пайкаллар қайтадан кўздан кечирилиб, ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланяпти. Уруғ танлаш борасида олимлар ва тажрибакорлар маслаҳатларига амал қилиняпти.

— Биз узоқни ўйлаб иш қилишимиз керак, — дейди раис. — Олдимизда ортиғи билан бажарилиши лозим бўлган талай ишлар турибди. — У ниманидир эслаб мийиғида кулди. — Ажаб кунлар экан... Сирдарёдан сув олиб, бу ерларни ўзлаштиришга киришганимизда мабодо бирон йигит билан қизнинг юлдузи юлдузига тўғри келиб, тўй-ҳашам қилгудай бўлсак, бир даста гул учун Тошкентга бориб келардик. Энди эса, мана пайкалдан пайкалга гулзору боғ-роғлар оралаб ўтамиз. Биз ҳаммаёқни боғ-роғу пахтазор-экинзорларга айлантирган бўлсак ҳам, кўзланган самарага эришолганимизча йўқ. Энг муҳим ва зарур вазифаларимиз мамлакатимиз халқ хўжалигининг навбатдаги янги беш йиллик ва асримизнинг охиригача мўлжалланган Асосий йўналишлар лойиҳасида равшан кўрсатиб берилган.

Халқнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини муттасил ошириш партия иқтисодий стратегиясининг олий мақсади бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Келгуси даврда шу мақсаднинг рўёбга чиқарилиши фан-техника тараққиёти негизида социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштиришни, ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаш ва унинг самарадорлигини оширишни талаб қилади.

Сув бор жойда — ҳаёт бор. Унинг қадрига етишимиз, авайлаб сарфлашимиз лозим. Бу масалада районда аҳвол ёмон эмас. Бироқ, олис-олислардаги тоғу тошлардан бошланиб, майда-чуйда ирмоқлардан тўлиб-тошиб оқаётган Сирдарё сувига эътиборсизлик ва ҳурматсизлик бўлаётган ўринлар ҳам йўқ эмас! Оқолтин, Ильич ҳамда Меҳнатобод районларида ичимлик сув танқислигини нима билан изоҳлаш керак? Главсредазирсовхозстрой деган эътиборли ташкилот раҳбарлари салкам ўттиз километрли қувур-ариқ қурилишини анча йиллардан бери чўзиб келишяпти. Бунга республика Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлигидаги масъул ўртоқлар ҳам айбдордирлар, албатта.

Мени режалар қизиқтиради.

— Пахтачиликда ҳосилдорликни оширишимиз керак. Бироқ қандай қилиб? Янги ерлар ҳисобигами? Мутлақо. Биз ўзимизга тегишли ерларни ўзлаштириб, оборотга қўшганимизга кўп йиллар бўлган. Биз механизацияга кенг йўл бериш, фан-техника ютуқларига таяниш, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш, унга муносабатни яхшилаш, ҳар кимдан ўз ўрнида фойдаланиш, хуллас интенсив методлар орқали ҳосилдорликни оширишга эришишимиз лозим.

Колхоздаги юз элликка яқин коммунистлар ҳар соҳада бошқаларга етакчилик қилмоқдалар. Улар меҳнатда янгидан янги чўққиларни эгаллашга аҳд қилганлар.

...Сирдарё бўйлаб боряпмиз. Азим дарё зимдан тўлқин отиб, она-Ер бағрига интилади, буюк соҳиби ҳазрати инсон хизматига ошиқади.

Сирдарё — Тошкент.

• АСАЛАРИЧИЛИК МУАММОЛАРИ

ПЛАНЛАШТИРИШДАГИ ТАФОВУТЛАР

«Узпчелопром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг республикамизда асаларичиликни жадал ривожлантириш, ихтисослаштириш ва концентрациялаш асосида йирик рентабелли совхозлар тузиш тажрибаси ўз самарасини бермоқда. Ҳозир республикамизда 50 дан зиёд шундай ихтисослашган совхозлар бўлиб, улардан 43 таси бирлашма ихтиёридаги хўжаликлардир. Ўтган ўн биринчи беш йилликда жамоат хўжаликларида асалари оилалари сони 300 мингтага, асал етиштириш эса қарийб 4,5 минг тоннага кўпайтирилди.

Лекин бугун гап — эришилган бу ютуқлар ҳақида эмас, асаларичилик хўжаликларида меҳнат ва харид нархлари ўртасидаги тафовутлар тўғрисида боряпти.

Республикамизда Давлат агросаноат комитетининг қишлоқ хўжалик, мева-сабзавотчилик бошқармалари ҳамда Ўрмон хўжалиги министрлиги асаларичилик билан шуғулланиб келишади. Уларда махсус совхозлар, боғдорчилик - асаларичилик, чорвачилик - асаларичилик, ёки асаларичилик билан бирга мевали ниҳоллар етказиб берувчи хўжаликлар ҳам ташкил этилган.

Улар тармоқни юксалтиришда ва халқимиз дастурхонини тансиқ ширинлик — шифобахш асал билан бойитишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. 1982 йилдан буён республикамизда асаларичилик маҳсулотлари бирмунча оширилган нархларда харид қилиняпти. Бу эса хўжаликлар рентабеллигини юксалтиришда яхши омил бўлмоқда. Қишлоқ хўжалиги бошқармаси ва «Узпчелопром» бирлашмаси томонидан меҳнатга ҳақ тўлаш ҳамда асалари парвариш қилиш борасида ишлаб чиқилган тавсияномалар асосида мавжуд қатор муаммолар асосан ҳал этилди. Жумладан, хўжаликларда асаларичиларга бириктилган асаларилар уяси сонини оширишда уларнинг мавсумий ёрдамчилари — кичик асаларичиларнинг вазифалари, асаларичилар меҳнатига ҳақ тўлаш тартиблари каби баҳсли масалаларга ўрин қолмади.

Зеро, бу тавсияномалар асосида «Узпчелопром» бирлашмаси хўжаликларида бирмунча муваффақиятларга эришилаётганлигини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Айниқса, Андижон, Фарғона, Хоразм, Бухоро асаларичилик совхозлари тармоқни жадал ривожлантириб, эл дастурхонига кўплаб асал етказиб беришяпти. Бироқ мева-сабзавот бошқармаси билан Ўрмон хўжалиги министрлиги ихтиёридаги хўжаликлар асаларичилари меҳнатига иш ҳақи тўлаш, асалари уяларини сақлаш ва парвариш қилиш нормалари ўртасида негадир тафовутлар борлиги кишини ажаблантиради. Масалан, қишлоқ хўжалиги бошқармаси совхозларида 120 та асалари оиласи бир норма деб олиниб, уларга 6 ой давомида (ёз ойларида) ёрдамчи кичик асаларичилар белгиланади. Ҳар бир асалари оиласидан 18 килограмм асал, 500 грамм мум, 20 процент янги асалари оиласи ўстириш, 6 донадан янги асалари ромлари олиш каби планлар белгиланган.

Мева-сабзавотчилик бошқармаси ва Ўрмон хўжалиги министрлиги совхозларида эса манзара бошқача. Уларда асалари оиласини сақлаш нормаси 100-130 та бўлиб, асаларичи ва унинг ёрдамчиси йил бўйи иш ҳақи олади. Қиш фаслида қоровул, ёз мавсумида учинчи мавсумий ишчи ҳам белгиланган.

Шунингдек, маҳсулот топширишда ҳам фарқлар бор. Асал топшириш плани 15-17 килограмм, янги асалари оиласи ўстириш 10 процент, мум етиштириш 300 грамм, янги асалари ромлари олиш 4 тагача белгиланган. Прополис ва гулчанг ишлаб чиқариш топшириқлари эса кўзда тутилмаган.

Беихтиёр савол туғилади: Тафовутлар сабаби нимада?

Саволнинг моҳияти шундаки, мавжуд тафовутлар тармоқ хўжаликларида кадрлар қўнимсизлигига сабаб бўляпти. Чунончи, «Узпчелопром» бирлашмаси совхозларидан айрим асаларичилар Ўрмон хўжалиги министрлиги ва мева-сабзавотчилик бошқармаси хўжаликларига ўтиб кетишяпти. Сабаби битта: уларда белгиланган йиллик планлар бирмунча енгил ва иш ҳақи кўпроқ.

Бундай бўлиши мумкин эмас. Бирлашма, министрлик ва бошқармалар асаларичилик хўжаликларида планлаштириш, иш ҳақи борасидаги тафовутларни бартараф этиш чораларини кўриши керак, акс ҳолда тармоқдаги ўрта звено кадрлари қўнимсизлиги план ва интизомнинг бузилишига олиб келиши мумкин.

Республика Давлат агросаноат комитети ва Давлат план комитети муаммони тезроқ ҳал этиб бериши керак, деб ўйлаймиз.

О. ТЎРАЕВ,
Бухоро область Шофиркон районидаги «СССР 60 йиллиги» асаларичилик совхозининг бош зоотехниги.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

Доҳий музейининг 40 йиллигига

ТАМПЕРЕ. ТАСС мухбири Н. Горбунов хабар беради: Бу ерда В. И. Ленин музейи — жаҳон пролетариати йўлбошчисининг Совет Иттифоқидан ташқаридаги биринчи музейининг 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Музей 1905 йилда В. И. Ленин раҳбарлигида РСДРПнинг тарихий конференцияси ўтган бинода очилган эди. Йиғилишда сиёсий партиялар ва жамоат ташкилотларининг, «Финляндия—Совет Иттифоқи» жамиятининг вакиллари, ишчилар ҳаракати ва коммунистик ҳаракат ветеранлари иштирок этдилар.

Йиғилиш аҳли Финляндия жамоатчилигини В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти билан яқиндан таништириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ва асос солинган куннинг 40 йиллиги муносабати билан музейни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги хабарни гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Йиғилишда музейнинг очилиши тўғрисидаги «Финляндия Ленин хотирасини ҳурмат билан ёдда сақлайди» ҳужжатли фильми кўрсатилди ва у катта қизиқиш уйғотди.

Финляндия ҳукумати номидан маориф министри К. Суонио хоним табрик нутқи сўзлади. У Финляндия давлат мустақиллигини эътироф этишда Владимир Ильич катта роль ўйнаганлигини уқтириб ўтди. Ленин ғоялари бизнинг кунларда ҳам ўз актуаллигини сақлаб қолмоқда, деди министр. Ленин принциплари шу кунгача ҳам Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг асоси эканлигини таъкидлаш ғоят муҳимдир.

СССР тинчликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, қуролсизланиш учун изчил курашиб келмоқда, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Тампередаги В. И. Ленин музейининг директори П. Йокела. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Баёнотида олға сурилган янги тинчлик ташаббуслари бунинг ёрқин мисоли бўлди. Бу ташаббусларнинг мақсади — Ер юзида мустаҳкам тинчликни сақлаб қолиш, термоядро уруши чиқишига йўл қўймасликдан иборат. Биз музей Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлигини чуқур мамнуният билан кутиб олдик ва бу юксак мукофот жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси тўғрисидаги, унинг фин халқи ва Финляндия билан алоқалари тўғрисидаги билимларни ёйиш ишида музей фаолияти эътироф этилганлигининг ифодаси деб ҳисоблаймиз, деди П. Йокела.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ДАЪВАТ

НЬЮ-ЙОРК. Совет Иттифоқи таклиф этган ядро қуролини бутунлай тугатиш программаси — қуролсизланиш соҳасида шу вақтгача ўртага қўйилган барча ташаббусларнинг энг муҳимидир, деди АҚШ Тинчлик кенгашининг ижроия директори Майкл Майерсон. Совет таклифлари Америка тинчлик тарафдорлари ҳаракатига жуда катта омил бағишлайди. Бу ҳаракатнинг ҳозирги вақтдаги асосий вазифаси — Рейган маъмуриятини ўз ихтиёри билан ядро синовларини тўхтатган ва унинг муддатини чўзган Совет Иттифоқидан ўрнак олишга мажбур этишдан иборат, деб таъкидлади Майерсон. Синовларни тўхтатиш — бу қуролланиш пойгасини тўхтатиш демакдир, чунки бунда қурол-яроғларнинг янги турларини яратиш мумкин бўлмай қолади. АҚШ Тинчлик кенгаши мамлакатнинг барча тинчликсевар кучларига мурожаат қилиб, уларни президент Рейгандан М. С. Горбачев билан ўтказиладиган Олий даражадаги навбатдаги учрашувда ядро синовларини тақиқлаш тўғрисида битимга эришишни талаб қилишга даъват этди.

(ТАСС).

ВАРШАВАДА КЕНГАШ

ВАРШАВА. ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Ярузельский раислигида ПБИП воевода комитетлари биринчи секретарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда ПБИП Марказий Комитетининг секретарлари, ПБИП Марказий ревизия комиссияси ҳамда партия контроли марказий комиссиясининг раҳбарлари, ПБИП Марказий Комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

ПБИП X съездига қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги, шунингдек мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим проблемалари муҳокама қилинди. Партиянинг салбий ижтимоий ҳолатларга қарши, қонунга риоя этилиши учун курашда самарадорликни оширишга қаратилган ташаббуслари кўриб чиқилди.

(ТАСС).

Ливия теварагида

БАЙРУТ. Ливия революциясининг раҳбари М. Каддафи АҚШнинг Ливияга қарши камситувчи чораларини «иқтисодий уруш» деб атади. У «Ан-Наҳор ал Араби вад-Дували» ҳафталиги мухбири билан суҳбатда авж олдириб юборилган душманлик кампаниясининг сабаби Ливия Фаластин халқининг адолатли ишини ва араб миллати бирлигини қўллаб-қувватлаётганлигидадир, деди. Арабларни пароканда қилишга, араб мамлакатларини ўзининг танҳо таъсир ўтказиш районига айлантиришга интилаётган Қўшма Штатларга бундай позиция ёқмаяпти. Арабларни заифлаштириш ҳамда уларни Америка—Исроил гегемончилигига бўйсундириш мақсадида бошқа араб мамлакатларига қарши ҳам келгусида худди шундай иқтисодий қамал қўлланилиши мумкин, деб уқтирди М. Каддафи.

ТРИПОЛИ. Бу ерда нефть монополияларига қарши курашувчи доимий комитетнинг мажлиси тугади. Мажлисда Америка империализми ва сионизмнинг тўхтовсиз давом этаётган дўқ-пўписалари, шунингдек Вашингтоннинг Ливия жамаҳириясига қарши иқтисодий жазо чораларини жорий этганлиги муҳокама қилинди.

Тарқатилган баёнотда Қўшма Штатларнинг Ўрта Ер денгизидаги ҳарбий тайёргарликлари қатъиян қораланади ва Ливия Араб Социалистик Халқ жамаҳириясига қарши агрессия қилинган тақдирда бутун жавобгарлик тўла-тўкис ва батамом Америка маъмурияти зиммасига тушади, дейилади.

АФИНА. АҚШ Давлат секретарининг биринчи ўринбосари Ж. Уайтхед Ғарбий Европа пойтахтлари бўйлаб қилаётган сафари доирасида бу ерга келиб Грецияни Американинг Ливияга нисбатан жазо чораларига қўшилишга кўндиришга яна уриниб кўрди. Греция ташқи ишлар министри К. Папульяс ўз мамлакати Ливияга қарши ҳар қандай иқтисодий ёки ҳарбий жазо чораларига нисбатан салбий муносабатда эканлигини айтди.

АНҚАРА. Туркия Ливияга нисбатан Америка позициясини тутмайди. Туркия Бош министри Т. Озал ўтган ҳафта охирида Туркияга келган АҚШ Давлат секретарининг биринчи ўринбосари Ж. Уайтхедга буни яна бир бор айтди. Т. Озалнинг АҚШ Президентига йўллаган мактубида Туркиянинг Ливия билан муносабатлари олис ўтмишга илдиз отганлиги қайд этилади. Туркия бу мусулмон мамлакатини иттифоқчи, деб билади.

(ТАСС).

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. Бу ерда олинаётган хабарларга кўра Исроил қўмондонлиги Бекаа водийсининг жанубий қисмига кўп миқдорда жанговар техника юборди ва уни қўғирчоқ «жанубий Ливан армияси»га топширди. Тель-Авив Ливаннинг босиб олинган территориясида ташкил этган «Хавфсизлик зонаси» деб аталмиш зона чегараси атрофида ўнлаб танклар ва бронетранспортерлар жойлаштирилди. «Ас-Сафир» газетаси бундай тайёргарликни янги ҳарбий иғвогарликка ҳозирликнинг хатарли кўриниши деб баҳоламоқда.

Ливан ватанпарварлари қаршилик фронтининг жангчилари босқинчиларга зарба беришни давом эттирмоқдалар. Ўтган кунлар давомида улар Маржаюн ва Набатия районларида Исроил позицияларига ҳужум қилдилар. Босқинчиларнинг аскарлари ва техникасига талафот етказилди.

(ТАСС).

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ

БОЛАЛАР ШОИРЛАРИ ИЖОДИДАН

Пўлат МЎМИН

Ҳунар гулга ўхшайди...

Пўлат Мўмин болалар ва ўсмирларга атаб «101 олтин қўл» деган шеърлар туркуми яратди. Унда бир юзу бир ҳунар эгаси ўз касби ҳақида ҳикоя қилади. Қуйида шу туркумдан намуналар ўқийсиз.

Қўлида бир гулдаста
Гулчи кулди оҳиста:

— Чуқуррок ўйлаб қаранг,
Ҳунарлар ҳам ранг-баранг.
Ҳар кимда ҳар хил ҳунар,
Гулга ўхшайди улар.
Ҳар гулнинг ўз иси бор,
Ҳар гулнинг ўз ҳусни бор,—
Деган гапда ҳикмат бор.
Гулларда-чи, санъат бор.
Мана, қаранг, гулимга,
Гўё қиз-у ўғлимга
Ўхшайди ҳар биттаси,
Кичиги-ю, каттаси...
Йил бўйи боғда ишлаб,
Авайлаб парваришлаб,
Бўлмаганни бўлдирдим,
Ғунчаларни кулдирдим.
Гул бўлса турли-туман,
Уни дейдилар чаман.
Гуллар ҳурмат белгиси,
Танга даводир иси.
Боқсангиз сиз гулларга
Роҳатдир кўнгилларга.
Ниятим менинг шундай:
Атрофимиз бутунлай
Чаман бўлиб кўринса,
Ҳар қадамда гул унса...
Ҳа, кўнгил гулга ўхшаш,
Бири-бирига туташ.
Ватан тўлсин деб гулга,
Тушганман ушбу йўлга.

Чиннисоз сўз олганда
Мева келди лаганда:

— Ҳаммангизга эҳтиром,
Чиннисозлардан салом.
Бу, бизнинг чинни завод,
Унда қирқ ҳунар мавжуд.
Чиннилар турли-туман,
Барчасини, умуман,
Зуваласи ийланган,
Чин санъатга айланган.
Бир-бир сайр айласангиз,
Заводни айлансангиз,
Чинни шаҳрига ўхшар.
Кўрган ҳайратда шошар.
Ҳар битта чинни қаранг,
Чертсангиз қилар жаранг,
Оҳанг берар садоси,
Кўзни олар жилоси.
Пахтагулли пиёла,
Товланар нур-зиёда.
Мана бу нақшин коса,
Санъат берилган роса.
Еп-енгил, бирам нозик,
Кўнгилга берар озиқ,
— Ишингиз экан башанг,
Чиннисозлар, кўп яшанг!

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ

Қорақалпоғистон АССРда ўз репертуари ва ижрочилик маҳорати билан ажралиб турадиган халқ ҳаваскорлик коллективлари анчагина. Нукус маданият уйи қошидаги «Қирққиз» дуторчилар ансамбли ана шундай коллективлардан биридир. Халқ талантлари деб эътироф этилган санъатсевар қизлар бугунги кунда ўз репертуарларига эга. Улар ижросидаги куй ва қўшиқлар биринчи навбатда она-Ватанимизни, бунёдкор халқимизни шарафлайди, шарофатли меҳнатни тараннум этади. «Қирққиз» ўз маҳоратини Тошкент, Москва, шунингдек, Польшанинг йирик шаҳарларида намойиш этган.

СУРАТДА: «Қирққиз» ансамбли иштирокчилари.
М. ЕЛЕУСИНОВ фотоси.

(ЎзТАГ).

УКРАИНА ШЕЪРИЯТИ МЕҲМОНИМИЗ

Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси цехларининг гумбазлари остида украиналик шоирлар Микола Винграновский билан Юрий Сердюкнинг янги шеърлари янгради. Бу шеърларни химиклар ҳузурига меҳмон бўлиб келган авторларнинг ўзлари ўқиб бердилар.

Қардош республика адабиётининг вакиллари ижодий режаларини ишчилар билан баҳам кўрдилар, мамлакат коммунистларининг бўлажак анжуманига бағишланган асарларини ўқиб бердилар. Бу шеърлар тинчликка ва Ватанга меҳр-муҳаббатли бўлишга даъват этади.

Тошкент областининг кўпгина завод ва фабрикаларида, ўқув юртларида М. Винграновский билан Ю. Сердюк иштирокида китобхонлар конференциялари бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

ФАН—ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

РАККА ҚАРШИ КУРАШИБ

СССР Медицина фанлари академияси президенти, Бутуниттифоқ онкология илмий марказининг бош директори, академик Н. Н. Блохин АПН мухбири Ю. Ефремов билан суҳбатда онкологиянинг тараққиёти ҳамда шу соҳада олиб борилаётган халқаро ҳамкорлик тўғрисида сўз юритади.

— Николай Николаевич, бугунги кунда онкология эришган босқични Сиз қандай таърифлайсиз?

— Ҳозирги кунда онкология янада юқори босқичга кўтарилди, деб ҳисоблайман. Тўғри, ракни узил-кесил бир ёқли қилиш универсал дори-дармон яратиш билан ҳал бўлмайди, албатта. Бу оғир дардга қарши самарали кураш олиб бориш учун касалликни барвақт аниқлашда гап кўп. Бинобарин, ана шу босқичда деярли ҳар бир беморни даволашга қодирмиз. Шифокорлар бунда рак тарқалиши тўғрисидаги эпидемиологик маълумотларга суянишлари, қолаверса, диспансер кўригидан ўтказиш методидан фойдаланишлари мумкин. Ракни эпидемиологик ўрганиш унинг келиб чиқиш сабабларини кўрсатиб беради. Айтмоқчи, мамлакатимизда аҳолини ялпи диспансер кўригидан ўтказишга киришилганлигини ҳамма билади.

Шуниси ҳам борки, кўп нарса онкогенлар, умуман, киши организмининг «ички» омилларигагина боғлиқ эмас. Турмуш тарзи ва яшаш шароити бунда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бинобарин, бу омиллар онкогенга таъсир этиб, ҳужайраларнинг ёмон шишга айланишига олиб келади, ёки бундай бўлмайди. Хуллас, кўп нарса одамнинг ўзига боғлиқ эканлигини ҳар ким билиши шарт. Ракка чалинганларнинг ўттиз процентчаси кашандалик, 15—20 проценти аёллар физиологияси бузилишидан домангир бўлишлари керак. Нотўғри овқатланиш туфайли ҳам маълум даражада шундай хасталик келиб чиқади. Табиийки, ана шу омилларга қараб иш тутиш касалликнинг олдини олишга хизмат қилади.

Кейинги 10—15 йилга оид статистика маълумотлари аёлларда ана шу касаллик туфайли келиб чиқадиган оғир ҳолатлар, шу жумладан ўлим камайиб бораётганлигини кўрсатди. Мамлакатимизда илгари рак билан оғриган қарийб 2,5 миллион киши яшаётир. Уларнинг ярмидан кўпи беш йил муқаддам, 800 минги ўн йил муқаддам даволангандир.

— Онкологларнинг халқаро ҳамкорлиги тўғрисида, хусусан, Америка олимлари билан биргаликда олиб борилаётган ишлар ҳақида фикрингиз қандай?

— Совет ва Америка онкологларининг алоқаси иккинчи жаҳон уруши йилларида, умумий душманга қарши кураш олиб борилган пайтларда бошланган. Ҳозирги, актив ҳамкорлик эса кескинлик юмшаган даврда, 70- йилларнинг ўрталарида йўлга қўйилган эди. Ўшанда СССР билан АҚШ ўртасида кардиология, онкология, атроф муҳит муҳофазаси соҳасида ва бошқа баъзи проблемалар бўйича ҳамкорликда иш олиб бориш юзасидан бир қанча битимлар тузилган эди.

Онкология, айтиш керакки, ҳамкорлигимизда етакчи йўналишлардан бири бўлиб қолди. Биз ёмон шиш проблемаларини биргаликда ўргандик, янги дори-дармонлар яратиш устида иш олиб бордик, бу дори-дармонларни алмашиниб турдик. Америка Қўшма Штатларига ўзимизда синовдан ўтказилган юздан ортиқ дори-дармон берилди. Улардан 70 га яқин препарат олдик. Ёмон шишларнинг химик терапияси бўйича рус ва инглиз тилларида иккита монография чоп этилди. Рак эпидемиологиясини биргаликда ўрганиб, бу касаллик тарқалишининг тенденциясини биргалашиб таҳлил этдик. Шуларнинг оқибати ўлароқ «СССР ва АҚШда рак эпидемиологияси» монографияси юзага келди. Лейкознинг вирус туфайли келиб чиқиши тахмин этилган ҳолларни ўрганиш устида ҳам ҳамкорлик қилинди. Шу муносабат билан маймунларда олиб борилган қатор тажрибаларда кашф этилган вирус расмий равишда АҚШга берилди. Америкалик олимлар бу вирус билан ҳозирги кунгача тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.

Бироқ кейинги йилларда бундай ҳамкорлик бирмунча камайди. Биз биргаликда иш олиб боришга ҳаракат қилдик, америкалик ҳамкасбларимиз бундан манфаатдор эканликларини ҳам билардик. Чунончи, ҳар иккала томон «Онкология соҳасида совет ва Америка олимлари ҳамкорлигининг ўн йиллиги» деган номда монография тайёрламоқчи эди. Аммо амалда ана шу ўзига хос юбилейни нишонлаш имкони бўлмади. Негаки, америкалик олимлар СССРга келиш учун маъмурларидан рухсат ололмадилар. Европа онкология институтлари ва марказлари директорларининг бирлашмаси доирасида ҳамкорлик қилишга америкаликларни жалб этиш ниятимиз ҳам амалга ошмади.

Бугунги кунда ҳам биз бир қанча илмий проблемаларни тавсия этиш билан ҳамкорлигимизни давом эттиришга тайёрмиз. Ракка қарши курашнинг янги восита ва дори-дармонларини яратиш, рак эпидемиологияси ва профилактикасини, касалликни барвақт аниқлаш методларини ўрганиш каби йўналишлар шулар жумласидандир. Женевада ўтказилган олий даражадаги учрашув чоғида онколог олимлар ҳамкорлигини қайта тиклаш тўғрисида шартлашиб олинди. Америка томони синалган, анъанавий ҳамкорликни тиклашда катта активлик кўрсатади деб умид қиламиз.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ягона программа асосида бошқа социалистик давлатлар билан биргаликда қилинаётган ишларни, Лион шаҳридаги Ракни ўрганиш халқаро агентлиги, Ракка қарши халқаро уюшма сингари бир қанча халқаро ташкилотлар ишида қатнашиб келаётганлигимизни таъкидлаш ўринлидир. Шунингдек, Франция, Италия, Япония ва бошқа мамлакатлар билан ўзаро аҳдлашувлар тузилганлигини ҳам айтиш керак. Биз «аср хасталиги»га қарши курашда куч-ғайратни бирлаштириш ютуққа эришувда муҳим аҳамиятга эга деб ишонамиз.

ҲОДИСА

МАГАЗИН ЁПИЛИШИ ОЛДИДАН

Соат 18 дан 45 минут ўтганида соат магазинида босқинчилик содир бўлди. Орадан 20 минут ўтгач, ўғрилардан бири, кечқурун соат 10 да эса иккинчиси ушланди.

Улар Тошкентнинг Навоий кўчасидаги соат магазинига ёпилиш олдидан, харидорлар ғоятда камайган, кассада эса кун бўйи тушган пул саналаётган пайтда кирдилар. Улар сотувда бўлмаган маркадаги соатни кўрсатишни сўрадилар. Кейин бир четда турган битта соатни ёқтириб қолдилар.

Шунда сотувчи: «Соатнинг сал носозлиги бор, уни тузатса бўлади» деди. — «Тузатинг, биз кўчага чиқиб турамиз».

Хуллас, сотувчи бир ўзи қолгунича кутиб, магазинга кириб келишди.

«Харидорлардан» бири сотувчини омборхонага итариб киргизиб томоғига «тасодифан» чўнтагида бўлган боғбон пичоғини тақади. Бу вақтда иккинчи талончи қопга пулларни босар, витринадаги тилла соатларни олиб соларди.

Орадан бир неча минут ўтгач, ҳамма милиция постлари талончиларнинг аломатларини радио орқали билиб олдилар. Кўйлаги ғижим бир йигит «Пахтакор» стадиони яқинида турган бўш автомобиль қулфига уринаётганида милиционер унинг ёнига тикка борди. Қисқа олишувдан сўнг автомобилни ҳайдаб қочмоқчи бўлган йигит милиция машинасига ўтказилди. Уни шоша-пиша тинтиб чиқилди — танийдиган одам олдига тезроқ етказишга ошиқишарди. Икки томонида милиционер ўтиргани ҳолда жиноятчи боғбон пичоғини олиб ҳайдовчига урмоқчи бўлди. Аммо ҳайдовчи рулни кескин буриб тормоз берди ва пичоқ тегмай ўтиб кетди.

Бир неча минутдан сўнг жиноятчи яна ўша магазинга келтирилди. Яраланган сотувчи жиноятчини таниди. У Янгийўлдан Тошкентга «гастрол қилгани» келган экан, дарров иккинчи босқинчини ушлаш учун группа тузилди. У таксига тушиб, «ўлжани» олиб қочган эди.

...Эртасига эрталаб Октябрь район ички ишлар бўлимида уни бизга кўрсатишди. Эгри боғбон пичоғи ёнида тилла соатлар «ашёвий далил» бўлиб териб қўйилганди. Жиноятчининг қон сачраган кўйлаги ҳам уларнинг ёнида турарди.

Улар слесарь В. Ким билан ҳеч қаерда ишламайдиган Н. Ткаченко бўлиб чиқдилар.

Собир Раҳимов район халқ суди бу ишни кўриб чиқиб қаттиқ ҳукм чиқарди.

Т. СМИРНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

СПОРТ

ХОККЕЙ: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЎЙИНЛАР

Шайбали хоккей командалари ўртасида масъулиятли учрашувлар бошланди. Олий лига аъзолари мамлакат чемпионатининг дастлабки босқичида сўнгги 11-12 ўринларни эгаллаган Уфанинг «Салават Юлаев» ҳамда Устинов шаҳрининг «Ижсталь» коллективлари биринчи лиганинг ғарбий ва шарқий зоналарида фахрли ўринларни эгаллаган олти команда билан «ўтиш-қолиш» турнирида иштирок этмоқдалар. Биринчи лиганинг қолган 14 командаси эса бир зонага бирлашиб, мавқеларини мустаҳкамлашга ҳаракат қилишмоқда. 7-14 ўринлар учун курашаётган ана шу коллективлар орасида Тошкентнинг «Бинокор» командаси 30 очко билан пешқадамлар сафидан жой олиб турибди. Бинокорчилар дастлабки учрашувни ўз майдонларида Минск динамочилари (3:5, 4:4) билан ўтказишди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА: ЮҚОРИ НАТИЖАЛАР

Минск шаҳрида моҳир сакровчи В. Булатов хотира-соврини учун ўтказилган Бутуниттифоқ анъанавий мусобақада тошкентликЕ. Бутузова баландликка сакрашда 192 сантиметрли натижа билан 3-ўринни эгаллади. Унинг ҳамшаҳри Р. Гатауллин эса лангар билан сакрашда 5 метру 70 сантиметрли маррани эгаллаб, ғалаба қозонди. Яна бир вакилимиз В. Ишутин 5 метр 65 сантиметрли натижа билан халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажарди.

◆ **ШАХМАТ.** Даугавпилс шаҳрида ўсмирлар ўртасида ўтказилган СССР биринчилигида тошкентлик Г. Серпер учрашувларни муваффақиятли якунлади. У Сочида бўлажак жаҳон биринчилигининг зона турнирида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

◆ **СУВ ТЎПИ.** Қозон шаҳрида Бутуниттифоқ мусобақаси ўтказилди. Унда Тошкентнинг «Меҳнат» командаси фахрли иккинчи ўринни эгаллади.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришича, Қорақалпоғистон АССРда, Хоразм области ва Фарғона водийсида ёғингарчилик бўлмайди. Ўзбекистоннинг қолган территориясида ҳаво булутли бўлиб, ёмғир ёғади. Шимоли-ғарбдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 2 даража совуқ билан 3 даража иссиқ, кундузи 1—6 даража иссиқ бўлади. Республиканинг шимолида кечаси 4—9 даража совуқ, кундузи 3 даража совуқ билан 2 даражагача иссиқ ўртасида бўлади.

Тошкентда ҳаво булутланиб, кечаси ёғингарчилик бўлмаслиги, эрталаб ва кундузи ёмғир ёғиши кутилади. Шимоли-ғарбдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Ҳаво ҳарорати кечаси 3—5 даража, кундузи 4—6 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ◆ ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕККОНЦЕРТ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

КПССнинг XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди олдидан
24, 25, 26 январь соат 20.00 да

«ГУЛЛА—ЯШНА, ОНА ЮРТИМ»

эстрада программаси
қатнашадилар
Давлат хизмат кўрсатган

«ЯЛЛА» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. ЗОКИРОВ.
Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреати

«САДО» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — В. БАРАМИКОВ.
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг

ЭСТРАДА ВА СИМФОНИК КУЙЛАР ОРКЕСТРИ

Бадиий раҳбар ва бош дирижёр — Д. Илёсов, дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. Живаев.

Солистлар: Ўзбекистон ССР Халқ артисти М. Шамаева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. Шарипова
Бутуниттифоқ ва Халқаро конкурсларининг лауреатлари Н. Нурмуҳамедова ва М. Тошматов.
Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреатлари: Н. Чурадаева, П. Борисов, К. Қаюмов, М. Алимова, Х. Исронлова, А. Шарипова, П. Климахин, Л Макеев, И. Мушеев.
Программани — Людмила Бессарабова, Владимир Лапин, Бутуниттифоқ конкурсининг лауреати Андрей Петровец олиб борадилар.
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ТОШКЕНТ РАЙОНИДАГИ
19-ҚИШЛОҚ ҲУНАР-ТЕХНИКА
БИЛИМ ЮРТИ

ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ
АСАЛАРИЧИЛИК ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1 йил.

ЎҚИШ ДАВРИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртини аъло баҳо билан битирган ўқувчилар техникум ва олий ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинади, йўлланма берилади.

Ўқувчилар стипендия, тўрт маҳал иссиқ овқат, ётоқхона ва кийим-кечак билан таъминланади.

Колхоз ёки совхоздан йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишлаб чиқариш практикасига ҳамда ўқишни тамомлагандан сўнг ишга юборилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар қабул қилинади: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), мактабдан характеристика, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), соғлиги ҳақида справка

Билим юрти адреси: Тошкент области, Тошкент райони, А. Абдураҳмонов номли совхоз, 2-бўлим (Тошкент шаҳрининг Калинин майдонидаги «Келес» автостанциясидан 292 ёки 466-автобусга чиқиб «19-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти» бекатида тушилади).

ТОШКЕНТ
ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ
ТЕХНИКУМИ

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ёзилган ариза, иш жойидан ёки ўқиш жойидан справка, 3х4 см ҳажмида 4 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **35-хонада қабул қилинади.**

Техникум адреси: 700019, Тошкент шаҳри, З. Қобулов кўчаси, 45-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 2, 7, 10-троллейбуслар, 44, 48, 97, 157, 158-автобусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати). Телефон 48-07-21.

ЎЗБЕКИСТОН ССР
ГОСПЛАНИНИНГ

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ВА ТЕХНИКА-ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим мудири: илмий-техника ахборотлари ва оғир саноат, транспорт, алоқа ва геология соҳасидаги техника-иқтисодий тадқиқотларни илмий таҳлил қилиш, умумлаштириш бўлими;

лаборатория мудири: илмий-техника ахборотлари ва оғир саноат, транспорт, алоқа ва геология соҳасидаги техника-иқтисодий тадқиқотларни илмий таҳлил қилиш, умумлаштириш бўлимининг тармоқлараро ахборот лабораторияси;

катта илмий ходим: ахборот жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаш бўлими.

Конкурс муддати — 16 февралгача.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 171-уй, Телефон 45-61-67

САМАРҚАНД
КООПЕРАТИВ
ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра ўқитувчилари: олий математика, бошқаришнинг илмий асослари, товаршунослик ва озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш;
кафедра ассистенти: умумий овқатланишни ташкил этиш ва экономика;
кафедра катта ўқитувчиси: граждан мудофааси ва медицина тайёргарлиги (медицина фанлари кандидати).
Конкурс муддати —эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 41-уй.

Тошкент давлат университети ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари ҳамда журналистика факультети коллективи стилистика ва таҳрир кафедрасининг доценти Ф. Насриддиновга онаси

Баҳрихон НАСРИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тинглaнг, томоша қилинг — 22 ЯНВАРЬ, ЧОРШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». Бадиий фильм. 11.35 — «Саёҳатчилар клуби». 12.35 — «Хотира». Бадиий фильм, 2-серия. 14.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Концерт. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 17.45 — «Ўқувчиларнинг СССР космонавт-учувчилари билан учрашуви». 18.30— Халқ куйлари. 18.45 — «Сиз яратган боғ». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Дунё ва ёшлар». 20.00 — «Ҳаётимиз программаси». 20.15 — «Мефистофель». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильмнинг 2-серияси. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Немис тили. 10.35 — Тарих. 11.05 — Астрономия. 11.35 — Умумий биология. 12.05 — «Оддий — мураккаб ҳақиқатлар». 12.40 — Умумий биология. 13.10 — География. 13.40 — Немис тили. 14.10 — Эстетик тарбия. 14.40 — «Бир актёр театри». 15.40 — «Ўқувчиларга — нон ҳақида». 16.10 ва 18.30 —Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15 — Концерт. 19.30— «Қишлоқ янгиликлари». 20.30— «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Чанғи спорти. Жаҳон кубоги. 21.30 — «Время». 22.05 — «Балет ҳақида». 23.25 —Илмий-оммабоп фильм. 23.45 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Ижод ва изланиш». 8.20 — «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Орзу». 18.40— Мультфильмлар. 19.00 —«Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон ва қонун». 20.20 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ягона оилада».

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.15 — Москва-II. 18.20 — Табиатшунослик. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Физика. 19.30 —«Ахборот». 19.45 — «Стадион ва спорт майдонларида». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Кинопрограмма.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Сиз бизга мактуб йўллабсиз». 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 10.15 — Рубоб тароналари. 10.40 — «Қармоқ». 11.15 — «Юность». 12.10 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Ш. Отабоев. «Ойчурек». Ҳикоя. 16.00 — «Мулкдорлар дунёсида хўрланганлар». 16.40 — Уйғун шеърлари. 17.00 Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Декабрь қуролли қўзғолони ва унинг тарихий аҳамияти». 18.30 — Концерт. 19.25 — Сюита. 19.40 — «Миллионлар ленинча университети». 21.00 —«Барҳаёт шеърият». 21.20 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.30— Қрим татар композиторларининг қўшиқлари. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.